

2016 Ετήσια Έκθεση KPMG

**Ιδιωτική
Ασφαλιστική Αγορά**

Δεκέμβριος 2016

kpmg.com/gr

Περιεχόμενα

Εισαγωγή	5
1. Brexit	6
2. Micro Insurance & Fin Tech	7
3. Λογιστική Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων	12
4. Φορολογία Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων	14
5. Ετήσια Έρευνα KPMG	
«Η Χρηματοοικονομική Κατάσταση των Ελληνικών Ασφαλιστικών Εταιρειών»	16
I Κεφαλαιοποίηση και Αποτελέσματα	18
II Δείκτες Ζημιών	20
III Έξοδα Πρόσκτησης και Γενικά Έξοδα	24
IV Αποδοτικότητα και Δραστηριότητα	26
V Αποθεματοποίηση	29
VI Ρευστότητα	32
Συμπεράσματα	33

Εισαγωγή

Η KPMG συνεπής στη δέσμευσή της για ενημέρωση των ασφαλιστικών εταιρειών και των στελεχών τους για τους κινδύνους και τις εξελίξεις στην ασφαλιστική βιομηχανία στην Ελλάδα, προχώρησε για 6η συνεχή χρονιά στην έκδοση της Ετήσιας Έκθεσης για το 2016. Η Έκθεση περιλαμβάνει και την ετήσια έρευνα για την Χρηματοοικονομική Ανάλυση των Ασφαλιστικών Εταιρειών με στοιχεία της χρήσης που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015.

Στην Έκθεση αναλύονται και άλλα επίκαιρα θέματα, όπως οι επιπτώσεις και οι προοπτικές από το αναμενόμενο Brexit στην ασφαλιστική αγορά, οι εξελίξεις και οι ευκαιρίες από την ανάπτυξη Micro insurance και συνεργασίες Fin Tech, καθώς επίσης θέματα φορολογικά και λογιστικά.

Ελπίζουμε να βρείτε την έκδοση αυτή ενδιαφέρουσα για εσάς και τον οργανισμό σας και είμαστε στη διάθεσή σας να συζητήσουμε από κοντά τα θέματα που σας απασχολούν.

Φίλιππος Κάσσο

Γενικός Διευθυντής

Τμήμα Ελέγχου Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων

KPMG

Σύνοψη σημαντικών εποπτικών θεμάτων

Παγκόσμιες και εθνικές ρυθμιστικές αρχές έχουν δημιουργήσει ένα πολύπλοκο κανονιστικό περιβάλλον για τους ασφαλιστές, τους μεσίτες και άλλες εταιρείες χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών. Με το Brexit οι εταιρείες χρηματοοικονομικών υπηρεσιών του Ηνωμένου Βασιλείου (ΗΒ) θα είναι πλέον υποχρεωμένες να συμμορφώνονται με τους κανονισμούς της Ε.Ε.

Επιπτώσεις Brexit σε σημαντικούς κανονισμούς ασφάλισης

Το Ηνωμένο Βασίλειο σε πολλές περιπτώσεις οδηγεί την αλλαγή εντός της ζώνης του ευρωπαϊκού κανονισμού ασφάλισης, με το Solvency II να επηρεάζεται από το καθεστώς του ΗΒ και την ΕΙΟΠΑ να υιοθετεί κάποιες από τις πρωτοβουλίες του Financial Conduct Authority (FCA). Για παράδειγμα, οι προσανατολισμοί που προτείνονται σχετικά με την εποπτεία και τη διακυβέρνηση σε επίπεδο προϊόντος, την έκθεσή για την ασφάλιση κινητού τηλεφώνου και τη γνώμη σχετικά με την ασφάλιση προστασίας πληρωμών.

Αυτό ανεπίσημα υποδηλώνει ότι το Brexit δε θα έχει σημαντικό αντίκτυπο στην υποκείμενη νομοθεσία και εποπτική προσέγγιση του ΗΒ, αν και η **απώλεια του “Passporting right”** (το δικαίωμα για την εταιρεία που είναι εγκατεστημένη σε χώρα του Ευρωπαϊκού οικονομικού χώρου (ΕΕΑ) να διενεργεί εργασίες σε άλλες χώρες ΕΕΑ χωρίς περαιτέρω εξουσιοδοτήσεις και εγκρίσεις σε κάθε χώρα) ειδικότερα, θα έχει σημαντική επιχειρηματική επίδραση.

Εποπτικοί Κανονισμοί

- Η χρηματοπιστωτική σταθερότητα στο ΗΒ προέρχεται από τα Global Standards του G20 και του Financial Stability Board (FSB). Ο αντίκτυπος του Brexit σχετικά με τους κανονισμούς της χρηματοπιστωτικής σταθερότητας είναι χαμηλός.

Κεφάλαια

- Από τη σκοπιά του κεφαλαίου, θα υπάρξει μεγαλύτερη εστίαση από τη ρυθμιστική αρχή Prudential Regulation Authority (PRA) για να ρυθμίσει τις κεφαλαιακές απαιτήσεις.

Διασυνοριακές σχέσεις νομικών προσώπων

- Πολύ δύσκολο να γίνει πρόβλεψη. Εάν, ως αποτέλεσμα του Brexit, η εκκαθάριση ή διακανονισμός του ευρώ δεν είναι πλέον δυνατός στο ΗΒ, η χώρα μπορεί να χάσει τη φήμη της ως διεθνές χρηματοοικονομικό κέντρο.

Διοικητική Οργάνωση

- Το Brexit αναμένεται να προκαλέσει συζητήσεις για επαναξιολόγηση της Διοικητικής Οργάνωσης των Ασφαλιστικών Ομίλων που περιέχουν στο οργανόγραμμά τους μόνιμες εγκαταστάσεις στο ΗΒ.

Micro Insurance: Ο νέος πρωταγωνιστής στις ασφαλίσσεις

Η παγκόσμια ασφαλιστική αγορά σήμερα

Η σημερινή εικόνα της ασφαλιστικής βιομηχανίας φαίνεται να είναι σε σημείο καμψής και επαναπροσδιορισμού με σημαντικές ευκαιρίες αλλά και απειλές να αναδύονται. Αυτό οφείλεται κυρίως στο γεγονός ότι είναι ευάλωτη στο συνεχώς μεταβαλλόμενο οικονομικό και τεχνολογικό περιβάλλον και στο γεγονός ότι δεν έχει αναπτύξει και εκμεταλλευτεί καλύτερη επαφή με τους πελάτες της. Συνεπώς οι ασφαλιστικές εταιρείες μορφής “tech start-ups” έχουν εισβάλει δυναμικά

στην αγορά και κυρίως στην ασφάλιση υγείας.

Οι παραδοσιακές ασφαλιστικές εταιρείες προσπαθούν να επιτύχουν τον μετασχηματισμό που απαιτείται, παρά τις σχετικές δυσκολίες διαχείρισης της αλλαγής αυτής και του περιβάλλοντος, όπως παρουσιάζονται διαγραμματικά παρακάτω. Επιπλέον, λόγω ευκολίας ενημέρωσης, οι πελάτες γίνονται ολοένα και πιο απαιτητικοί χωρίς να αγοράζουν προϊόντα εάν δεν κατανοούν τους όρους τους και εάν δεν πιστεύουν ότι η αξία τους θα έχει διάρκεια.

Γνώρισε τον πελάτη σου

Το πρωταρχικό στάδιο στο οποίο θα πρέπει να επικεντρωθεί η ασφαλιστική βιομηχανία είναι η ανάγκη να κατανοηθούν βαθύτερα οι επιθυμίες των πελατών της και η παροχή των αντίστοιχων κατάλληλων λύσεων, τις οποίες θα είναι πρόθυμος να αγοράσει. Η αξία του πελάτη έχει πολλές διαστάσεις, οι οποίες υπερβαίνουν τα ασφάλιστρα και τις ζημίες. Συνεπώς, η ασφαλιστική βιομηχανία θα πρέπει να προσεγγίσει ουσιαστικότερα τον πελάτη και γενικότερα την κοινωνία συνολικά. Για να επιτύχει πελατο-κεντρική κουλτούρα χρειάζεται να

μεταβάλλει την τρέχουσα πρακτική της. Αυτό σημαίνει ότι θα πρέπει να υπάρχει συμμετοχή όλων των εμπλεκόμενων μερών, όπως είναι οι υπάλληλοι, οι διαμεσολαβητές, οι προμηθευτές και οι πάροχοι υπηρεσιών. Στη συνέχεια, αφού η ασφαλιστική βιομηχανία θα έχει κατανοήσει σε βάθος τις ανάγκες των πελατών, θα πρέπει να είναι σε θέση να σχεδιάσει εκείνα τα προϊόντα που επηρεάζουν τις αποφάσεις τους. Οι πελάτες που βλέπουν την ασφάλιση ως αγαθό και επηρεάζονται από το ύψος των ασφαλίσεων, θα είναι πρόθυμοι να πληρώσουν μόνο εάν πιστεύουν ότι εξασφαλίζουν αξία. Αυτό θα προκύπτει μέσα από τα

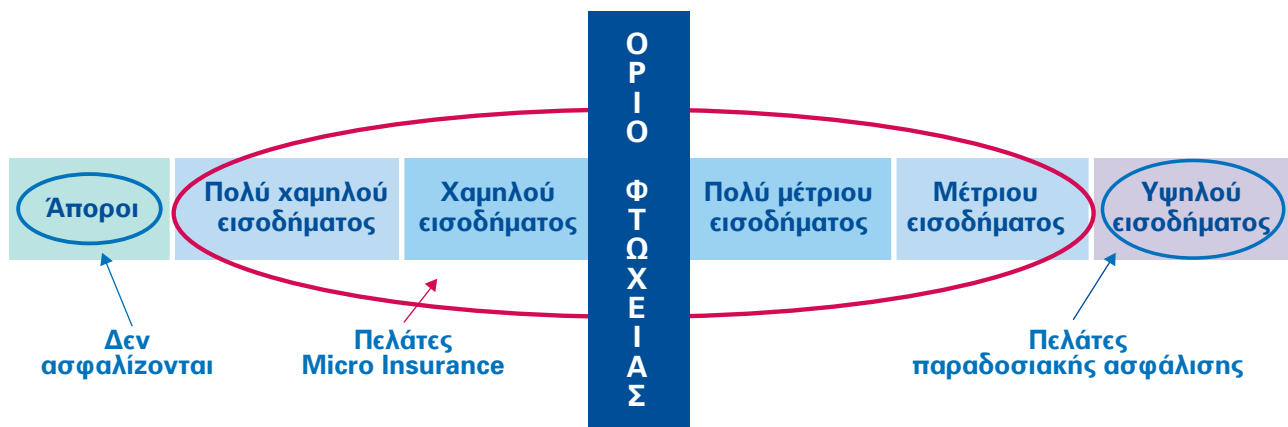
προϊόντα που θα διατίθενται, τα οποία θα σχεδιάζονται αφενός με γνώμονα το όφελος του πελάτη και αφετέρου βάσει της διάθεσης ανάληψης των κινδύνων και της στρατηγικής τους.

Micro Insurance. Τι είναι;

Αφορά ασφαλιστικά προϊόντα με τεράστιες δυνατότητες τα οποία έχουν σχεδιαστεί για να καλύπτουν τις ανάγκες ανθρώπων με χαμηλό εισόδημα. Δηλαδή, πρόκειται για καινοτόμα προϊόντα χαμηλού ασφαλιστρού που προσφέρουν αξία στους καταναλωτές και την

κοινωνία. Εκτιμάται ότι 4 δις άνθρωποι παγκοσμίως ζουν με εισόδημα κάτω των 4 δολαρίων την ημέρα. Κυρίαρχη θέση σε αυτά τα προϊόντα κατέχουν η ασφάλιση ζωής (ισόβια, μικτή) και η ασφάλιση μικρό-δανείων και ακολουθούν η ασφάλιση προσωπικού ατυχήματος, η ασφάλιση υγείας και η ασφάλιση περιουσίας. Κύριοι διανομείς είναι οικονομικοί micro-οργανισμοί MFI (Microfinance Institutions), τράπεζες, διαμεσολαβητές και διάφοροι οργανισμοί (π.χ. επιχειρήσεις κοινής ωφέλειας, εταιρείες τηλεπικοινωνιών, επιχειρήσεις μεταφοράς χρημάτων, εργατικά σωματεία, μη κυβερνητικοί οργανισμοί). Αξίζει να σημειωθεί ότι το 2015 οι ασφαλισμένοι με προϊόντα micro insurance ανήλθαν παγκοσμίως σε 263 εκατομμύρια.

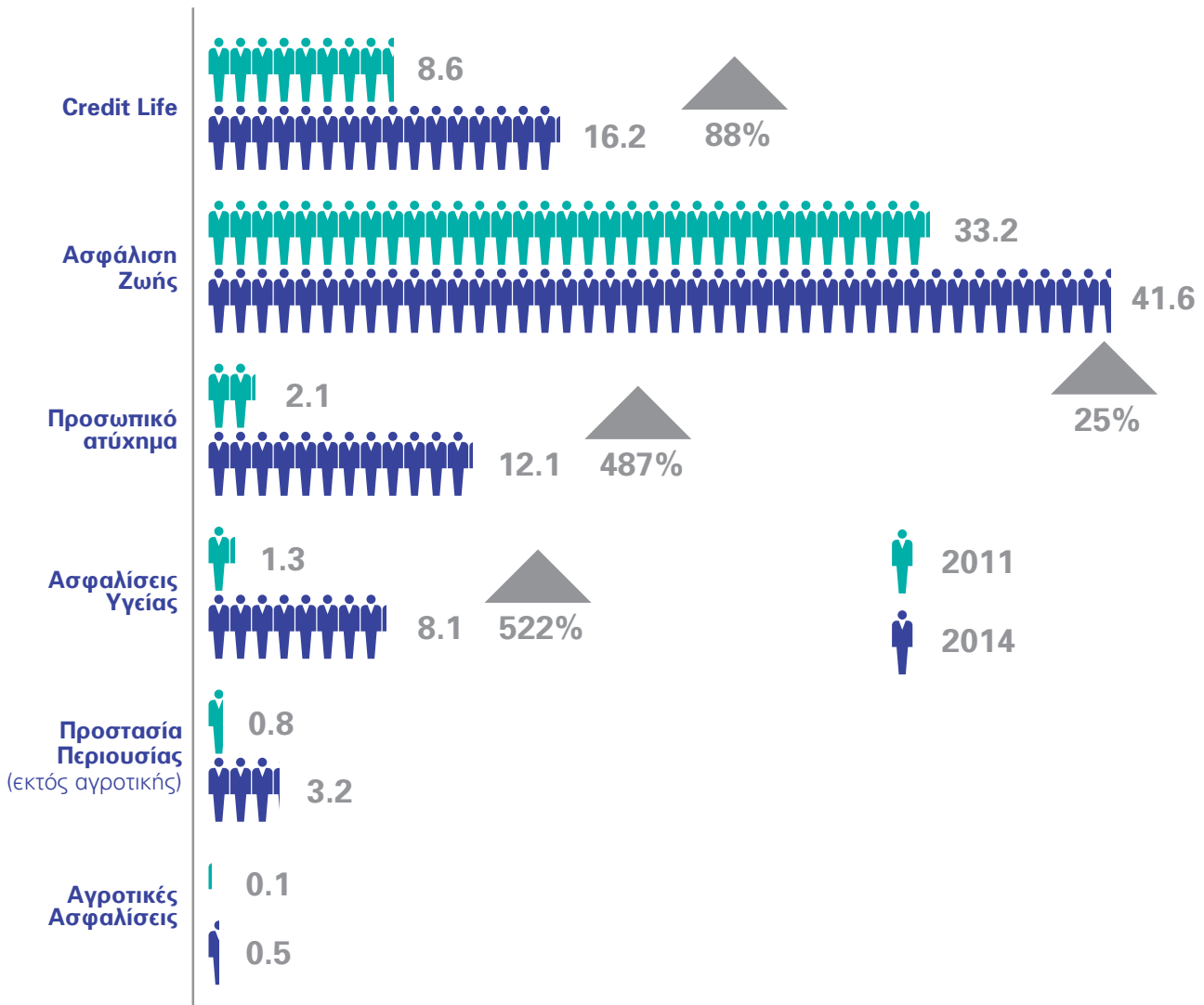
Σε ποιους απευθύνονται τα προϊόντα micro insurance

Ενδεικτικά παραδείγματα προϊόντων (διεθνής αγορά)

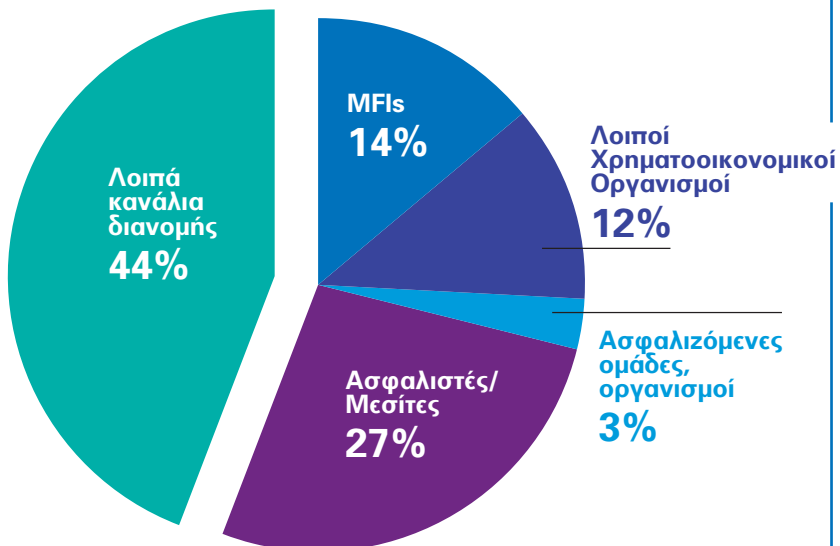
- Ατομική ασφάλιση ζωής με παροχές μητρότητας από την Allianz Κολομβίας: Περιοδική ασφάλιση με κάλυψη θανάτου και παροχή μητρότητας με το πέρας των 6 μηνών της εγκυμοσύνης και μετά τον τοκετό. Το προϊόν είναι διαθέσιμο σε πελάτες MFI.
- Ομαδική ασφάλιση ζωής από την Allianz Ακτής Ελεφαντοστού: Ασφάλιση πελατών εταιρείας τηλεπικοινωνιών με κάλυψη θανάτου και ολικής μόνιμης ανικανότητας. Τα ασφάλιστρα χρεώνονται μηνιαίως στον λογαριασμό του πελάτη μέσω εφαρμογής κινητών τηλεφώνων (mobile money account).
- Συνταξιοδοτική ασφάλιση από την AON Βολιβίας: 100 μηνιαίες καταβολές με ελάχιστο ασφαλιστρού USD 14.25 και μέγιστο κατ' επιλογή του ασφαλισμένου. Το προϊόν απευθύνεται σε εργαζόμενους οι οποίοι δικαιούνται να λάβουν μετά την πάροδο των 100 μηνών το διπλάσιο από το ασφαλιστρού που κατέβαλαν κάθε μήνα σε 70 μηνιαίες δόσεις.
- Unit linked - Μικτή ζωής από την ICICI Prudential Life Ινδίας: Το προϊόν προωθήθηκε σε συνεργασία με παραγωγό τσαγιού και απευθύνεται σε εργάτες φυτειών τσαγιού. Είναι ασφάλιση ετήσιου ασφαλιστρού με εγγυημένα τα πληρωθέντα ασφάλιστρα και έχει δικαίωμα μερικών/ολικών εξαγορών με το πέρας των 3 ετών.
- Αγροτική ασφάλιση/δείκτης βροχόπτωσης της HDFC ERGO Ινδίας: Ασφαλίζονται τα μέλη των αγροτικών κοινοτήτων που έχουν εισοδήματα από καλλιέργειες και ενδέχεται να επηρεαστούν αρνητικά από την έλλειψη βροχοπτώσεων. Το ασφαλιστρού εξαρτάται από διάφορους παράγοντες όπως το είδος της καλλιέργειας, η τοποθεσία, ιστορικά στοιχεία βροχοπτώσεων και το κόστος της καλλιέργειας. Μέσω της ασφάλισης καλύπτονται κίνδυνοι που σχετίζονται με τις βροχοπτώσεις και βλάπτουν τα σιτηρά και τις φυτείες καλλιέργειών στις παγκόσμιες αγορές καιρού.

Η αύξηση του πλήθους των micro insurance ασφαλισμένων στην Αφρική

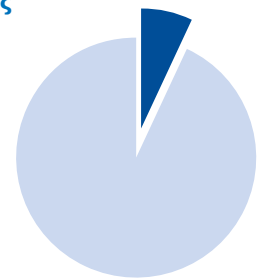
Τα κανάλια διανομής στην Αφρική

Ασφαλιζόμενοι ανά κανάλια διανομής

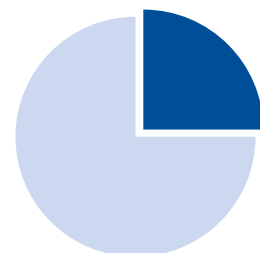

Αναλογία προϊόντων με προμήθειες μεγαλύτερες του 30%

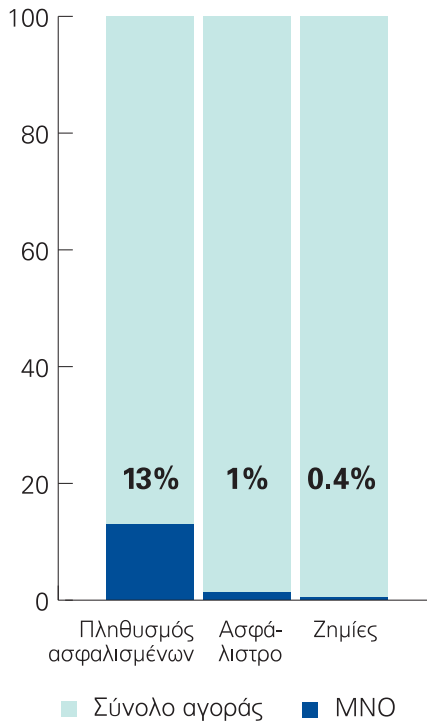
Αφρική 7%

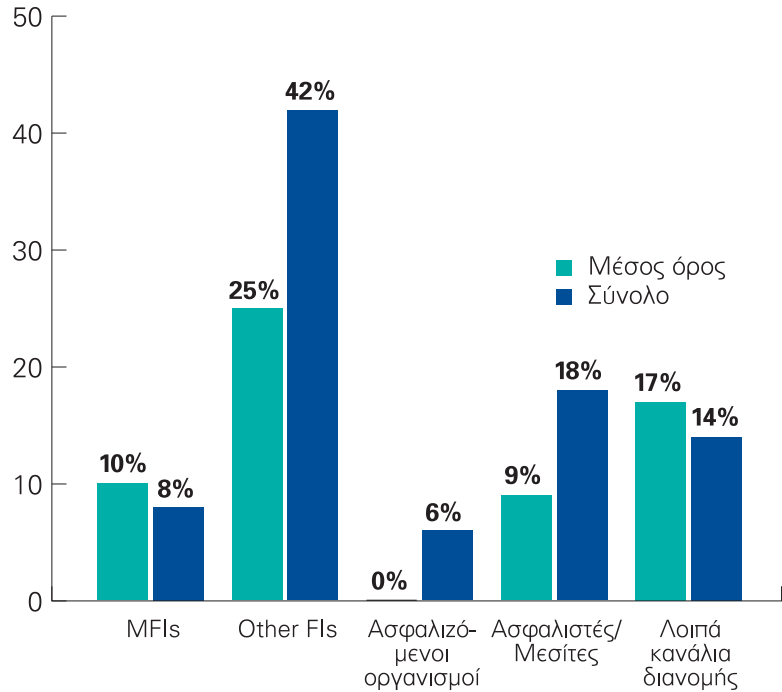
Χώρες Λατινικής Αμερικής 25%

**Η σημαντικότητα της αγοράς:
Διανομής μέσω Δικτύων
Κινητής Τηλεφωνίας (ΜΝΟ)
ως ποσοστό των Micro
Insurance ασφαλίσεων**

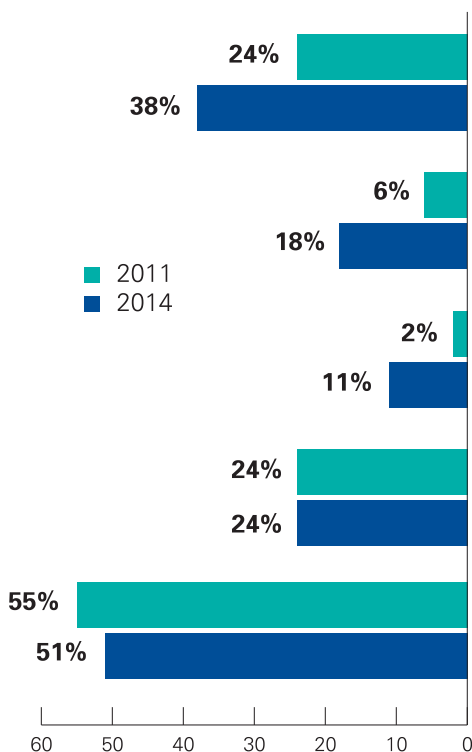
Προμήθειες ανά κανάλι διανομής

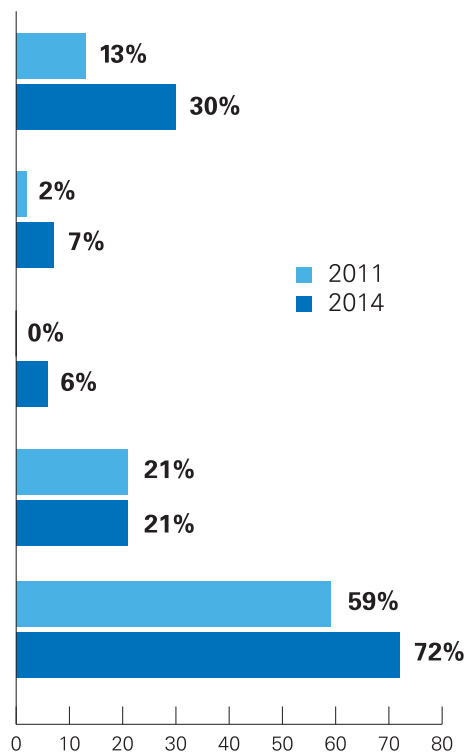
Τρόπος καταβολής ασφαλίσεων και αποζημιώσεων

Η χρήση της τεχνολογίας στον τρόπο πληρωμής ως % της ανταπόκρισης των παρόχων

Είσπραξη ασφαλίσεων

Αποπληρωμή ζημιών

Micro Insurance στην Ελλάδα;

Στο εύλογο ερώτημα για το εάν ασφαλιστικά προϊόντα και πρακτικές χωρών με υψηλά ποσοστά πληθυσμού κάτω από το όριο της φτώχειας είναι εφαρμόσιμα στην Ελλάδα, η KPMG θεωρεί ότι με την κατάλληλη προσαρμογή, οι βασικές αρχές του micro insurance μπορούν αφενός να δώσουν ώθηση στην αγορά επιτρέποντας τη διείσδυση σε μεγαλύτερο πληθυσμό και αφετέρου να συνεισφέρουν στην εκλογίκευση του κόστους και του κινδύνου, μέσω της αξιοποίησης/ ανάλυσης των διαθέσιμων δεδομένων. Εξίσου σημαντική είναι και η αλλαγή κουλτούρας των ασφαλιστικών εταιρειών για δημιουργία προϊόντων που καλύπτουν τις σημερινές πιστικές ανάγκες των Ελλήνων, εν δυνάμει καταναλωτών ασφαλιστικών προϊόντων.

Η συμβουλευτική προσέγγιση της KPMG

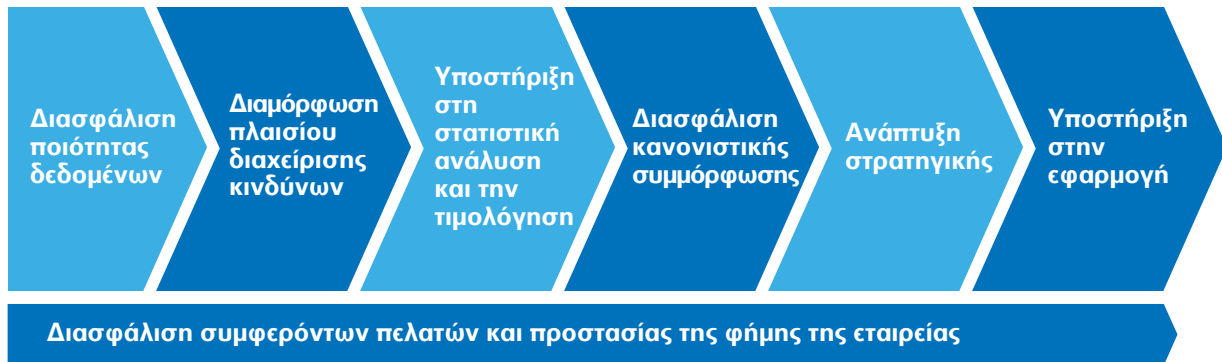
Προσέγγιση και στόχοι

Διερεύνηση σχετικά με την ύπαρξη πληθυσμιακών ομάδων για τις οποίες θα ήταν ελκυστικά τα micro insurance προϊόντα. Στόχος είναι η κατανόηση των αναγκών του πληθυσμού ώστε να αναπτυχθούν κατάλληλα οικονομικά προϊόντα σε συμμόρφωση με το ισχύον νομοθετικό πλαίσιο και χωρίς να αγνοούνται οι αναλαμβανόμενοι κίνδυνοι.

Στρατηγικά, εκτός από τον εντοπισμό των εν δυνάμει ασφαλιστέων ομάδων, ιδιαίτερη έμφαση θα πρέπει να δοθεί στον τρόπο και τα κανάλια διανομής, διαφήμισης και εξόδων ώστε να επιτευχθεί το απαιτούμενο χαμηλό ασφάλιστρο.

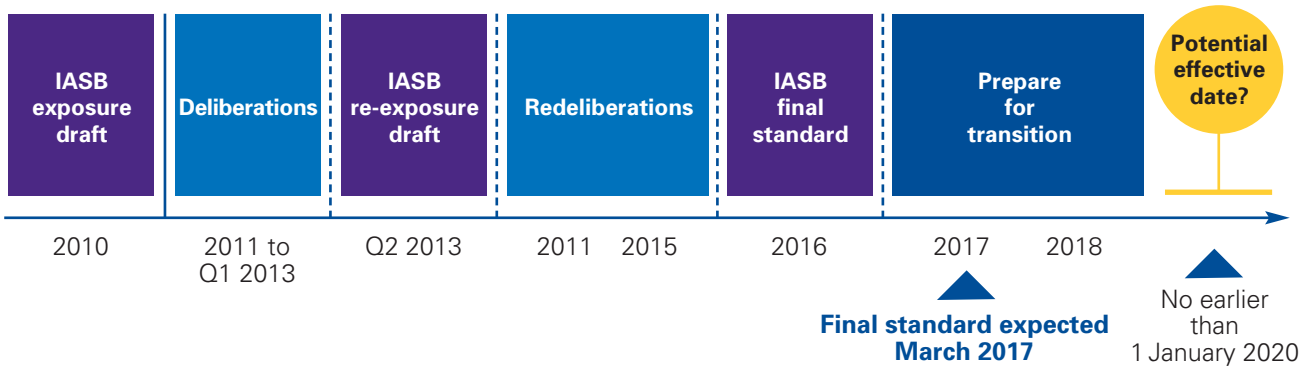
Στοχεύοντας στις συνέργειες με φορείς (δημόσιο, συνεταιρισμούς, οργανισμούς) προσεγγίζεται ο καταναλωτής με βάση το πραγματικό του όφελος (ασφάλιστρο αντιπροσωπευτικό του πραγματικού κινδύνου).

Η διαδρομή

- Διασφάλιση ποιότητας δεδομένων που επιτυγχάνεται μέσω της διαμόρφωσης πλαισίου διακυβέρνησης, ανάπτυξης διαδικασίας αναφοράς και δοκιμής ποιότητας βάσει της οποίας θα ελέγχεται η διασφάλιση ακρίβειας, επάρκειας και καταλληλότητας δεδομένων.
- Ανάπτυξη συστήματος διαχείρισης κινδύνων που θα περιλαμβάνει πολιτικές, διαδικασίες και αναφορές.
- Ανάπτυξη προϊόντων που θα βασίζεται στη στατιστική ανάλυση της αγοράς για τον κατάλληλο σχεδιασμό προϊόντων από αναλογιστικής πλευράς εξετάζοντας ιδιαίτερα την ανάγκη συνεργασίας/συμμετοχής των αντασφαλιστών.
- Ενέργειες για τη συμμόρφωση με Solvency II, IFRS και εθνική νομοθεσία. Κατάρτιση προετοιμασίας φακέλου προς την εποπτική αρχή για έγκριση των νέων προϊόντων.
- Ανάπτυξη στρατηγικής: αλλαγή κουλτούρας, καθορισμός στόχων βάσει των αναγκών των πελατών, μάρκετινγκ, κατάλληλα κανάλια διανομής, διαχείριση ζημιών.
- Σχεδιασμός βραχυπρόθεσμων, μεσοπρόθεσμων και μακροπρόθεσμων βημάτων για την επίτευξη κάθε στόχου. Προώθηση πιλοτικού προϊόντος και τεχνική υποστήριξη.

Σημαντικά στάδια του Λογιστικού Προτύπου Ασφαλιστηρίων Συμβολαίων

Σημαντικός κίνδυνος

Ένα συμβόλαιο που εκθέτει τον εκδότη σε χρηματοοικονομικό κίνδυνο χωρίς σημαντικό ασφαλιστικό κίνδυνο, δεν θα είναι ένα ασφαλιστήριο συμβόλαιο σύμφωνα με τις προτάσεις του Λογιστικού Προτύπου. Ένα συγκεκριμένο αβέβαιο μελλοντικό

συμβάν που καλύπτεται από ασφαλιστήριο συμβόλαιο δημιουργεί ασφαλιστικό κίνδυνο, όπου ασφαλιστικός κίνδυνος είναι οποιοσδήποτε κίνδυνος, εκτός από χρηματοοικονομικό κίνδυνο, που μεταφέρεται από τον κάτοχο προς τον εκδότη του συμβολαίου.

Ασφαλιστικός κίνδυνος

Κίνδυνος σε σχέση με τον κάτοχο:

- Θάνατος
- Ασθένεια
- Αναπηρία
- Απώλεια ιδιοκτησίας λόγω βλάβης ή κλοπής
- Αδυναμία του οφειλέτη να καταβάλλει πληρωμές.

Χρηματοοικονομικός κίνδυνος

Κίνδυνος μεταβολής σε σχέση με:

- Επιτόκιο
- Τιμές επενδύσεων, εμπορευμάτων
- Συναλλαγματικές ισοτιμίες
- Δείκτες
- Αξιολόγηση πιστοληπτικής διαβάθμισης.

Επιμέτρηση, ειδικά θέματα // 4 πυλώνες επιμέτρησης

Ταμειακές ροές εκπλήρωσης

Αναμενόμενες ταμειακές ροές

Ακριβή, αμερόληπτη και με σταθμισμένη πιθανότητα εκτίμηση ταμειακών ροών που θα προκύψουν για να εκπληρωθεί η υπηρεσία

Διαχρονική αξία χρήματος

Προεξόφληση με τρέχουσες αξίες

Περιθώριο κινδύνου

Για να καλυφθεί η αβεβαιότητα σχετικά με το ποσό και το χρονοδιάγραμμα των ταμειακών ροών.

Συμβατικό περιθώριο υπηρεσίας

Για να αφαιρεθεί το κέρδος κατά την έναρξη και να ελευθερωθεί σε όλη τη διάρκεια

Το όριο της σύμβασης διακρίνει τις μελλοντικές ταμειακές ροές που σχετίζονται με την υπάρχουσα σύμβαση από εκείνες που σχετίζονται με τις μελλοντικές συμβάσεις.

Η μέτρηση της ασφαλιστικής σύμβασης θα περιλαμβάνει τις ταμειακές ροές (ασφάλιστρα, το ασφάλισμα και το κόστος) εντός των ορίων της σύμβασης.

IFRS Όρια σύμβασης

Όταν ο ασφαλιστής υποχρεούται από τη σύμβαση να την ανανεώσει ή να τη συνεχίσει, αξιολογεί κατά πόσο τα ασφάλιστρα και οι σχετικές ταμειακές ροές που θα προκύψουν από την ανανεωμένη σύμβαση είναι εντός των ορίων της αρχικής σύμβασης.

Ταμειακές ροές είναι εντός των ορίων της σύμβασης αν μια οικονομική οντότητα:

- Υποχρεώνει τον ασφαλισμένο να πληρώσει τα ασφάλιστρα ή
- Έχει ουσιαστική υποχρέωση να παρέχει στον κάτοχο και την κάλυψη και άλλων υπηρεσιών, λαμβάνοντας υπόψη όλα τα δικαιώματα που κατέχονται από τους αντισυμβαλλόμενους.

Επιμερισμός εξόδων σε πυλώνες επιμέτρησης

Παράδειγμα: Εταιρεία έχει εκδώσει εφάπαξ συμβόλαιο με ασφάλιστρα € 100 καλύπτοντας τα κάτωθι:

Αναμενόμενες ταμειακές ροές σε παρούσα αξία	70
Άμεσα έξοδα πρόσκτησης	10
Περιθώριο κινδύνου	8
Μη επιμεριζόμενα κόστη (και έμμεσα έξοδα πρόσκτησης) και κέρδος	12
Σύνολο ασφαλίστρων	100

Ανάλυση

Τα άμεσα έξοδα πρόσκτησης (€ 10) θα περιληφθούν για να καθορίσουν το συμβατικό περιθώριο κατά την έναρξη.

Τα μη επιμεριζόμενα κόστη και το κέρδος δεν θα περιληφθούν.

Σύμφωνα με τις προτάσεις, οι αναμενόμενες ταμειακές ροές είναι € 80 (70+10), το περιθώριο κινδύνου € 8, και το συμβατικό περιθώριο υπηρεσίας είναι € 12.

Τα θέματα φορολογίας και οι συνεχείς αλλαγές της νομοθεσίας αποτελούν κρίσιμο θέμα που απασχολεί όλα τα στελέχη, τους επαγγελματίες και τους μετόχους των επιχειρήσεων στην Ελλάδα. Η ασφαλιστική βιομηχανία δεν θα μπορούσε να αποτελέσει εξαίρεση.

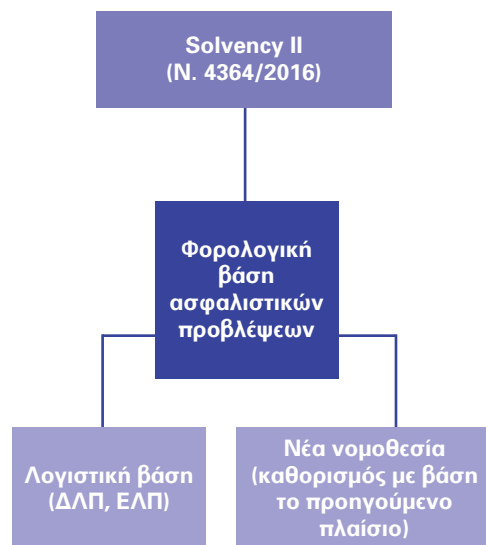
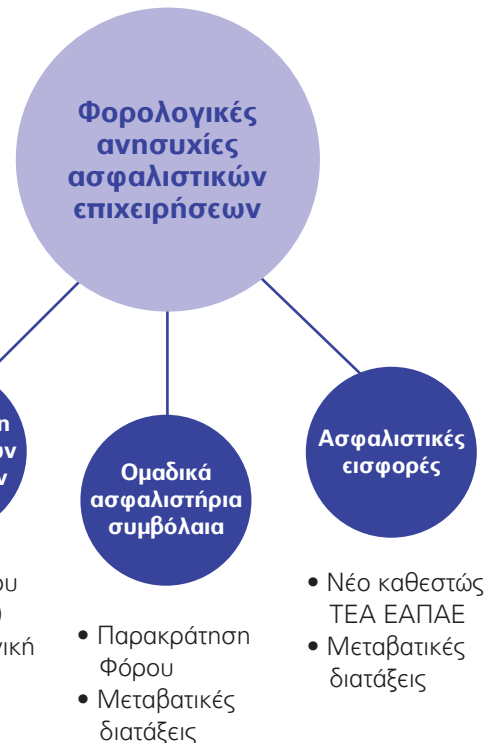
Τα ειδικότερα θέματα που επηρεάζουν τους ασφαλιστές ξεκινούν από την ασαφή φορολογική βάση των ασφαλιστικών προβλέψεων μετά την κατάργηση του ΝΔ 400/1970, τους παρακρατούμενους φόρους και τις εισφορές στα ταμεία.

Φορολογία ασφαλιστικών προβλέψεων

Το θέμα αυτό απασχολεί και άλλα κράτη της Ευρωπαϊκής Ένωσης λόγω της εισαγωγής της Κοινοτικής Οδηγίας του Δευτέρου Πλαισίου Φερεγγυότητας και της κατάργησης των ασφαλιστικών νόμων που ίσχυαν μέχρι και το 2015 και που αποτελούσαν και τη φορολογική βάση σε πολλές περιπτώσεις.

Σε πρώτη ανάγνωση, θα θεωρούσε κανείς ότι με την κατάργηση του ΝΔ 400/1970 και την αντικατάστασή του από τον Ν. 4364/2016 (Solvency II), η φορολογική βάση των ασφαλιστικών προβλέψεων θα ακολουθήσει τον νέο νόμο. Από την κατανόηση ωστόσο της νέας οδηγίας, προκύπτει ότι πρόκειται για ένα καθαρά εποπτικό πλαίσιο για όλη την Ευρώπη χωρίς άμεση σχέση με τις ετήσιες οικονομικές καταστάσεις και το επιλεχθέν λογιστικό πλαίσιο, αλλά πολύ περισσότερο δεν έχει ουδεμία σχέση με τη φορολογία κάθε κράτους.

Το ζητούμενο λοιπόν είναι ο επανακαθορισμός της φορολογικής βάσης των ασφαλιστικών προβλέψεων που αποτελούν το σημαντικότερο μέρος του κόστους παροχής υπηρεσίας για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Σύμφωνα με το άρθρο 99 του Ν. 4446/2016 επαναφέρεται η συνέχιση του προηγούμενου πλαισίου, δηλαδή το άρθρο 7 του ΝΔ 400/1970. Η επαναφορά του άρθρου 7 εφαρμόζεται από 1/1/2016.

Ασφαλιστικές εισφορές ΤΕΑ ΕΑΠΑΕ

Στις αρχές του 2016 εκδόθηκαν δύο, κατά πολλούς, αντικρουόμενες αποφάσεις του ΣτΕ σχετικά με τις ασφαλιστικές εισφορές μετά την αλλαγή του ΤΕΑ ΕΠΑΕ σε ΝΠΔΔ και την κατάργηση (ή όχι) της υποχρέωσης καταβολής εισφορών επί ασφαλιστικής παραγωγής.

Από τα ανωτέρω προκύπτουν τα ακόλουθα:

- Η συμβιβαστική λύση μεταξύ ΟΑΣΕ και Ένωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος (ΕΑΕΕ) για καταβολή του 60% σε σχέση με το παλαιό καθεστώς είχε ισχύ μόνο για το έτος 2015
- Η φορολογική διοίκηση, μετά τη ρητή διάταξη κατάργησης των εργοδοτικών εισφορών στο ΤΕΑ-ΕΑΠΑΕ με βάση τον Ν. 4225/2014, δεν έχει πάρει θέση για τον φορολογικό χειρισμό των ασφαλιστικών εισφορών στο ΤΕΑ ΕΑΠΑΕ
- Παραμένει σε εκκρεμότητα η αμφισβήτηση/διαμάχη που υπάρχει σε σχέση με την καταβολή εισφορών επί επενδυτικών προϊόντων.

Παροχές σε είδος

- Διευκρινίστηκε, με ατομική λύση, εντός του 2016 ότι η παραχώρηση αυτοκινήτων σε διευθυντικά στελέχη (εμπορικό διευθυντή, διευθυντή marketing, οικονομικό διευθυντή, επιθεωρητές κ.λπ.) τα οποία υποχρεώνονται να πραγματοποιούν μετακινήσεις σε πελάτες της εταιρείας δεν αναιρεί το γεγονός ότι η παραχώρηση αυτή έγινε λόγω της θέσης ευθύνων των προαναφερόμενων προσώπων και συνεπώς η παροχή αυτή καταλαμβάνεται από τις διατάξεις της παρ. 2 του άρθρου 13 του Ν. 4172/2013 και θεωρείται παροχή σε είδος.
- Σημειώνεται ότι, ενώ αρχικά προβλεπόταν ότι η αγοραία αξία της παραχώρησης ενός οχήματος θα υπολογίζεται σε ποσοστό 80% για το 2016 (από 30% που ίσχυε ως το 2015), ωστόσο σύμφωνα με το νέο Ν. 4446/2016 που ψηφίστηκε το Δεκέμβριο 2016, αλλάζει ο τρόπος υπολογισμού της φορολογικής επιβάρυνσης για παροχές σε είδος που αφορούν στην παραχώρηση εταιρικών αυτοκινήτων για τα εισοδήματα που αποκτώνται από το φορολογικό έτος 2016 και εξής. Συγκεκριμένα, η αξία της παραχώρησης ενός οχήματος, υπολογίζεται ανάλογα ως ποσοστό της Λιανικής Τιμής Προ Φόρων (ΛΤΠΦ) του οχήματος, και ανάλογα την παλαιότητα αυτού ως εξής:

ΛΤΠΦ σε ΕΥΡΩ	Συντελεστής %
0 – 12 000	4%
12 001 – 17 000	7%
17 001 – 20 000	14%
20 001 – 25 000	18%
Από 25 000 και άνω	22%

Έτη παλαιότητας	Συντελεστής %
0 – 2	0%
3 – 5	10%
6 – 9	25%
10 έτη και άνω	50%

Οχήματα με ΛΤΠΦ μέχρι ΕΥΡΩ 12 000 που παραχωρούνται για επαγγελματικούς σκοπούς αποκλειστικά δεν θεωρούνται παροχές.

Ομαδικά ασφαλιστήρια συμβόλαια

- Σύμφωνα με νέα απόφαση της Διεύθυνσης Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας, γίνεται δεκτό ότι στην περίπτωση ομαδικών συνταξιοδοτικών ασφαλιστηρίων συμβολαίων, των οποίων η διάρκεια πληροί τις ελάχιστες προϋποθέσεις θεμελίωσης συνταξιοδοτικού δικαιώματος με βάση την κείμενη νομοθεσία, έστω κι αν κατά τη λήξη του ομαδικού συνταξιοδοτικού ασφαλιστηρίου οι δικαιούχοι δεν συνταξιοδοτούνται πράγματι από τον ασφαλιστικό τους φορέα, η καταβολή του ασφαλισματος δεν θεωρείται πρόωρη εξαγορά και συνεπώς εφαρμόζονται οι φορολογικοί συντελεστές της παρ. 4 του άρθρου 15 του Ν. 4172/2013 χωρίς την προσαύξηση του 50%.
- Επίσης, λαμβάνοντας υπόψη τις μεταβατικές διατάξεις της παρ. 16 του άρθρου 72 του Ν. 4172/2013 όπως και τις προισχύουσες διατάξεις του Ν. 2238/1994 διευκρινίζεται ότι συσσωρευθέντα κεφάλαια που επιστρέφονται ως ασφάλισμα στους εργαζόμενους και τα οποία αντιστοιχούν σε ασφάλιστρα που οι ίδιοι είχαν καταβάλει έως 31.12.2013 (δίνοντας εντολή στους εργοδότες τους να τα κρατήσουν από τη μισθοδοσία τους), στο πλαίσιο των συμβολαίων αυτών, δεν φορολογούνται, καθώς έχουν ήδη φορολογηθεί (διότι σύμφωνα με τις διατάξεις των παρ. 1 και 2 του άρθ. 47 του Ν. 2238/1994 δεν εξέπιπταν από το ακαθάριστο εισόδημά τους από μισθωτές υπηρεσίες).

Η χρηματοοικονομική κατάσταση των ελληνικών ασφαλιστικών εταιρειών

Εισαγωγή

Η KPMG για έκτη συνεχή χρονιά, με σκοπό την ποιοτική μελέτη του κλάδου της ιδιωτικής ασφάλισης, πραγματοποίησε έρευνα σε επιλεγθέν δείγμα είκοσι (20) εταιρειών ιδιωτικής ασφάλισης με χρηματοοικονομικά στοιχεία για τη χρήση που έληξε την 31 Δεκεμβρίου 2015. Η έρευνα στηρίζεται στον υπολογισμό μιας σειράς σημαντικών αριθμοδεικτών σχετικών με την ασφαλιστική αγορά, που βοηθούν στην κατανόηση της χρηματοοικονομικής κατάστασης των ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα. Οι εταιρείες που έχουν επιλεγεί δραστηριοποιούνται κυρίως στους κλάδους των **Γενικών Ασφαλίσεων**, ενώ μέρος αυτών έχουν

παραγωγή και στις **Ασφαλίσεις Ζωής** και αποτελούν περίπου το **75%** και το **36%** αντίστοιχα της αγοράς σε όρους εγγεγραμμένων ασφαλιστρών.

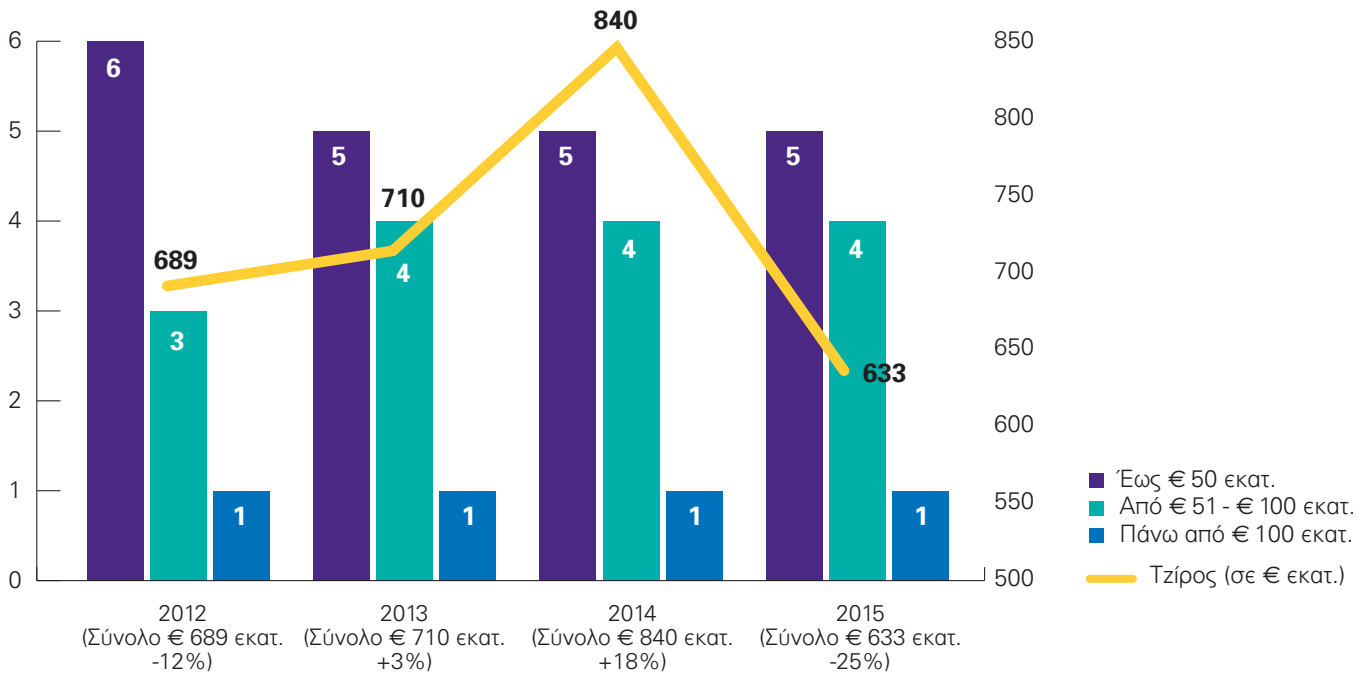
Για τους σκοπούς της εργασίας αυτής έχει επιλεγεί η ταυτόχρονη διαστρωματική και διαχρονική ανάλυση των δημοσιευμένων οικονομικών στοιχείων παρέχοντας αξιόπιστες και εύκολα κατανοητές πληροφορίες για την εξέταση της πραγματικής κατάστασης των επιμέρους οικονομικών μονάδων (με κατάλληλη ομαδοποίηση), αλλά και γενικότερα του κλάδου στον οποίο ανήκουν.

Οι δείκτες που χρησιμοποιήθηκαν επελέγησαν με βάση τη σχετικότητά τους με την ασφαλιστική βιομηχανία και αναφέρονται σε σύγχρονες μεθόδους αξιολόγησης.

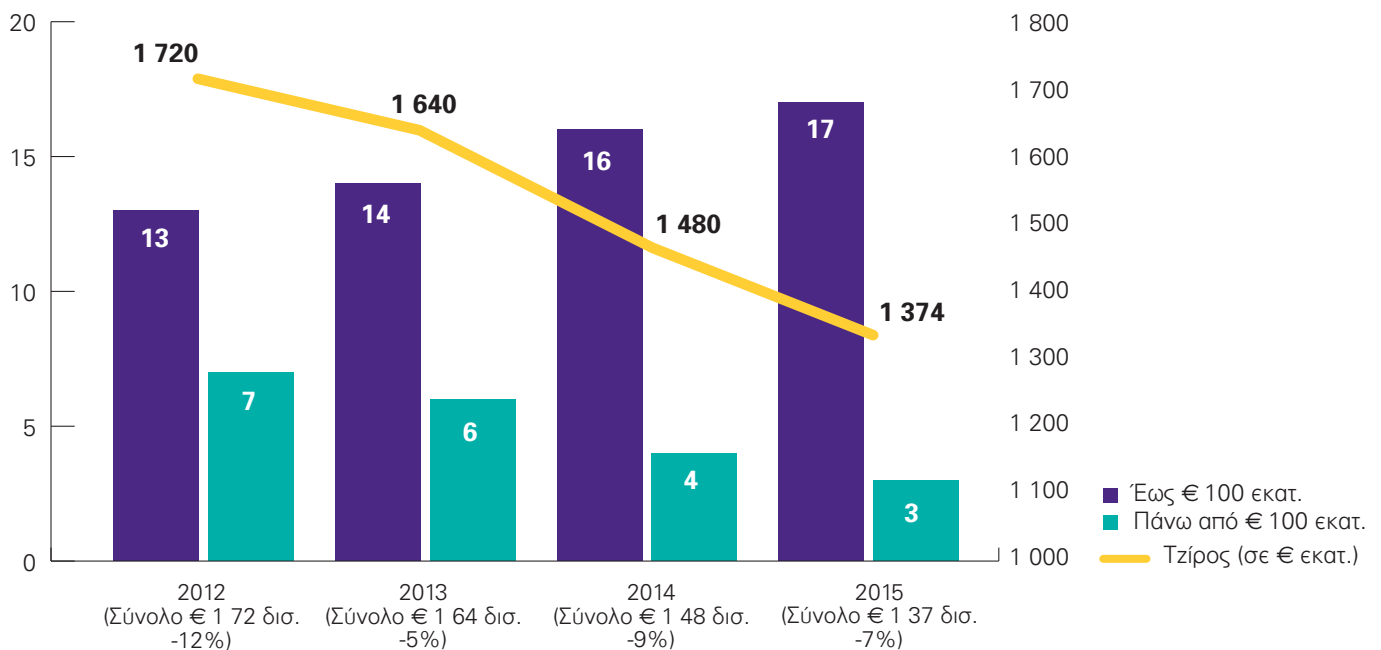
Για μία ακόμη χρονιά συνεχίστηκε η πτώση στη παραγωγή ασφαλιστρών όπου σε σύνολο αγοράς έφτασε το 6% περίπου με μεγαλύτερη πτώση στις ασφάλειες ζημιών (7,6%) που οδηγήθηκε από κατακόρυφη πτώση στην αστική ευθύνη αυτοκινήτων που φτάνει και το 14% περίπου. Στο δείγμα μας φαίνεται ακριβώς η τάση αυτή ιδιαίτερα στις γενικές ασφαλίσεις το οποίο έχει μεγαλύτερη αντιπροσωπευτικότητα.

Εγγεγραμμένα ασφαλίστρα (10 εταιρειών Ζωής)

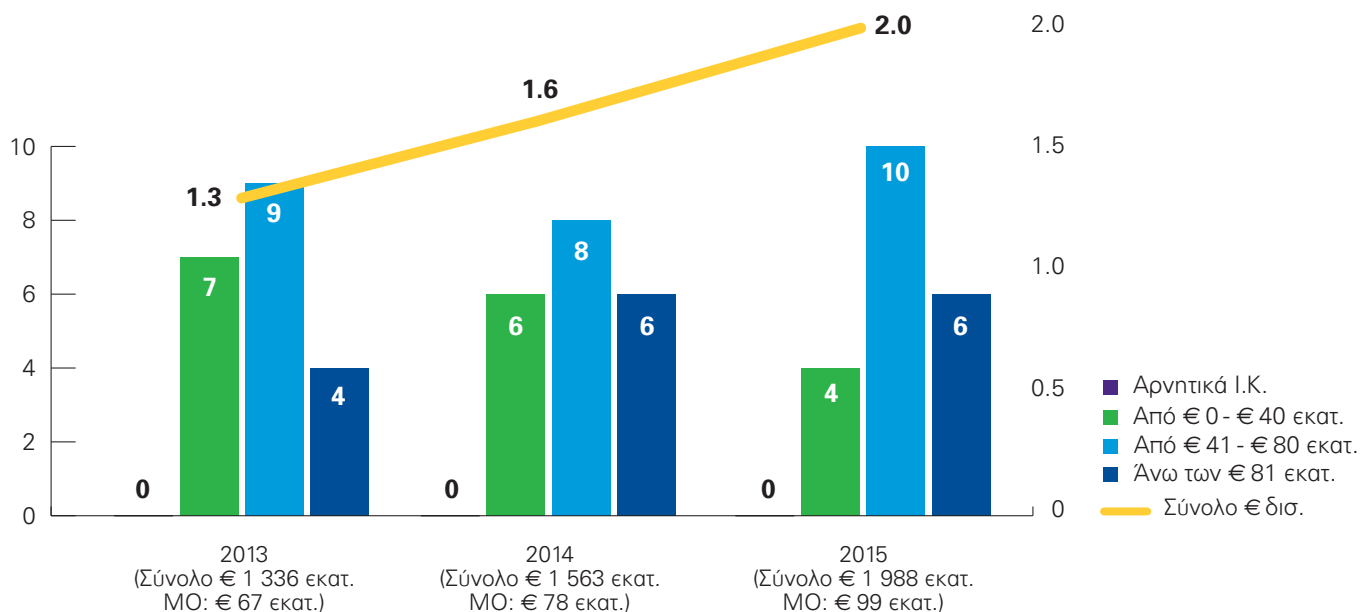

Παραγωγή εγγεγραμμένων ασφαλίστρων - Γενικές Ασφαλίσεις (20 εταιρείες)

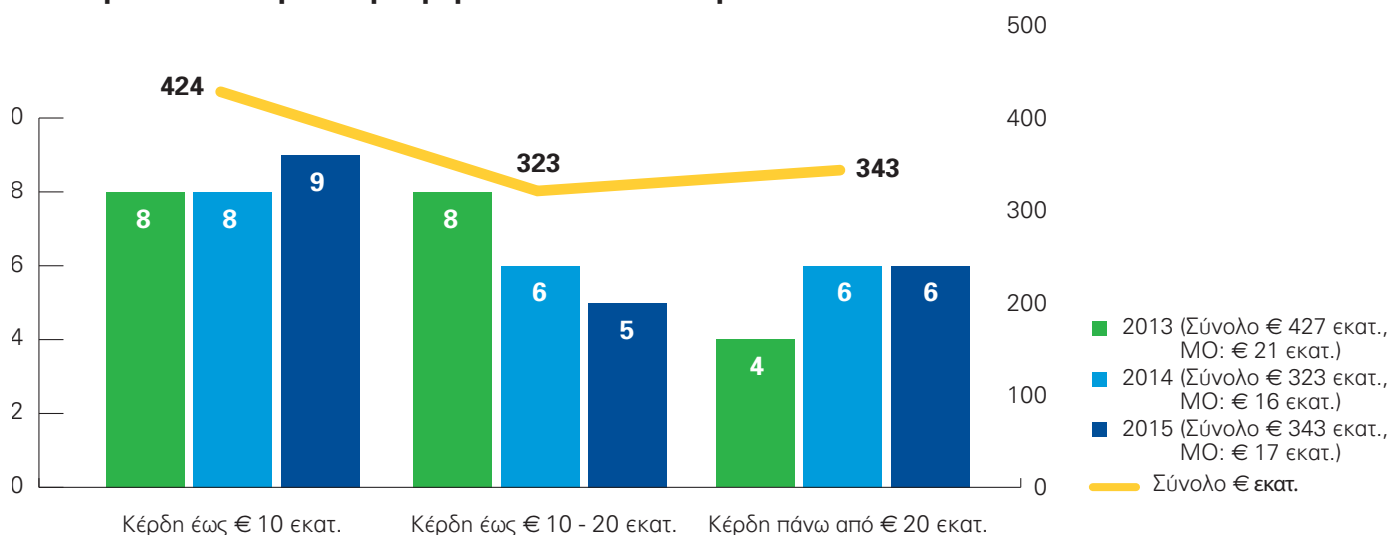

Κεφαλαιοποίηση και Αποτελέσματα

Κεφαλαιοποίηση - Εποπτική Νομοθεσία

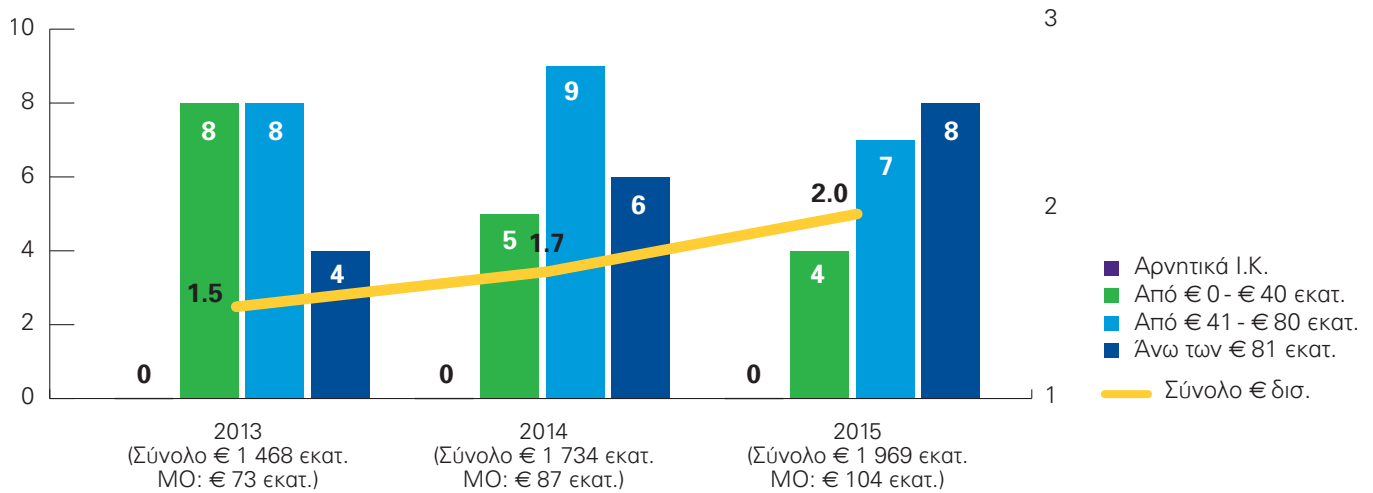
Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων - Εποπτική Νομοθεσία

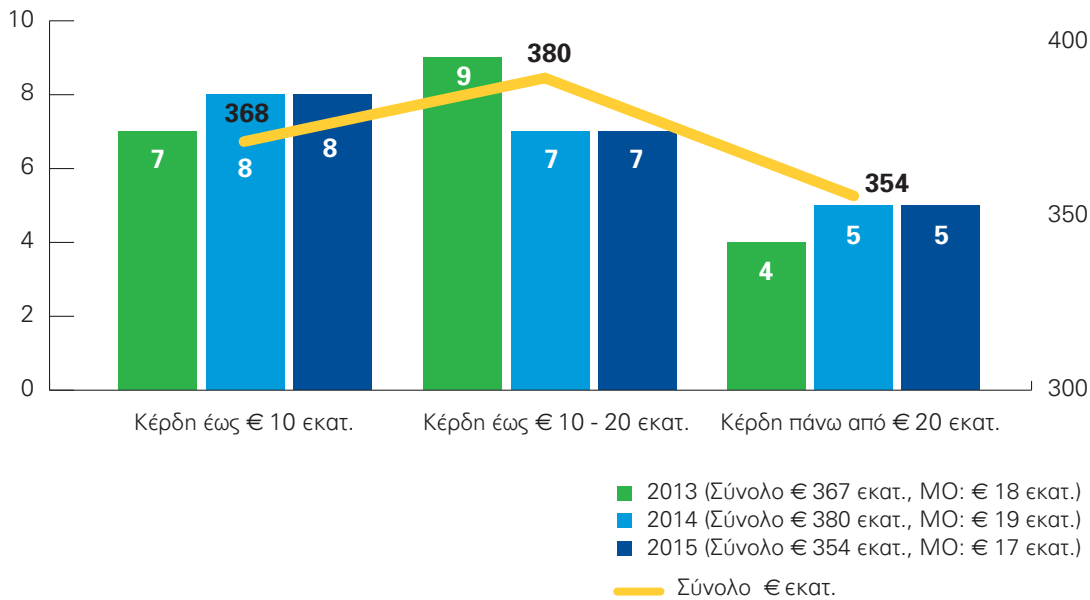
Η σταθεροποίηση της κερδοφορίας σε επίπεδα πάνω από τα € 300 εκατομμύρια βελτίωσε σημαντικά την καθαρή θέση των εταιρειών. Το 2015 υποστηρίζεται από καθολική εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοοικονομικής Αναφοράς με αποτέλεσμα τη βελτίωση της συγκρισιμότητας των Οικονομικών Αναφορών.

Οι Εποπτικές Οικονομικές Αναφορές με βάση την Κ3 4814/2004, καταργούνται από το 2016 με την εφαρμογή του Solvency II οπότε είναι και η τελευταία χρονιά που δημοσιεύονται. Για το 2016 και εφεξής, οι εταιρείες θα δημοσιεύουν την Έκθεση Φερεγγυότητας και Χρηματοοικονομικής Κατάστασης (SFCR) που θα περιλαμβάνει και τον Ισολογισμό κατά Solvency II (Market Value Balance Sheet), όπου η πρώτη δημοσίευσή της θα γίνει μέχρι την 20 Μαΐου 2017 για το έτος 2016.

Κεφαλαιοποίηση - Εμπορική Νομοθεσία

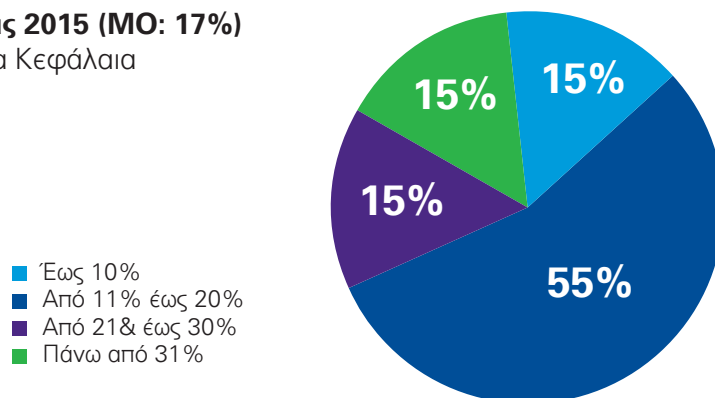

Καθαρά αποτελέσματα προ φόρων - Εμπορική Νομοθεσία

Δείκτης Κερδοφορίας 2015 (ΜΟ: 17%)

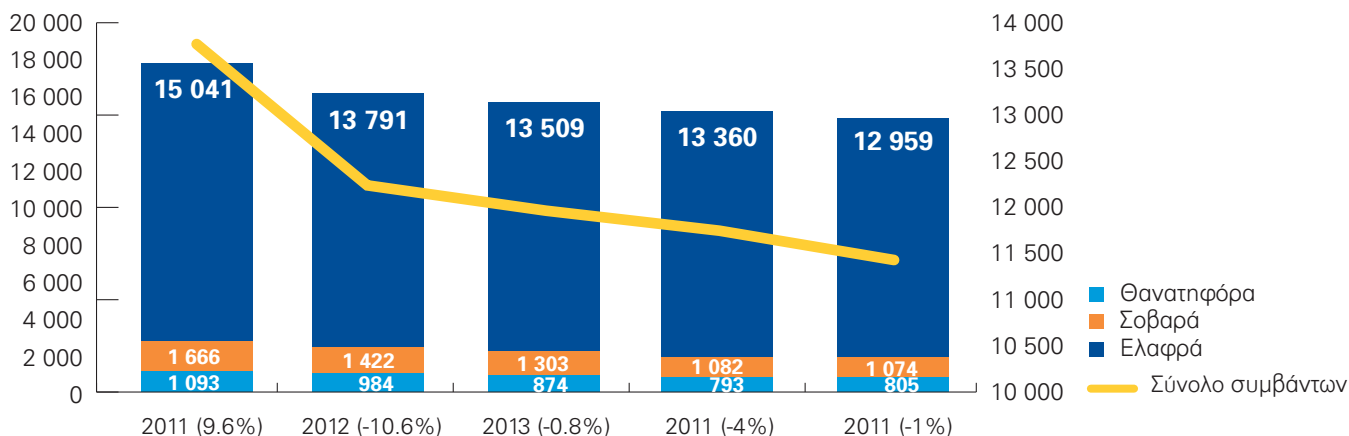
Κέρδη προ φόρων/Ίδια Κεφάλαια

Δείκτες Ζημιών

Στατιστικά στοιχεία κλάδου αυτοκινήτων

Τροχαία ατυχήματα ανά είδος*

Συνεχιζόμενη πτώση για τέταρτη χρονιά στα ατυχήματα με σωματικές βλάβες σύμφωνα με την Ελληνική Στατιστική αρχή, με σημάδια σταθεροποίησης ωστόσο στο σύνολο του αριθμού συμβάντων στα επίπεδα των 11.5 χιλιάδων (εκ των οποίων 800 θανατηφόρα ή 7%). Από τα ανωτέρω στοιχεία προκύπτει το ποσοστό 1.3 ατυχήματα (τραυματισμένοι) ανά συμβάν.

	2011	2012	2013	2014	2015
Αριθμός Οχημάτων	8 086 910	8 069 872	8 035 423	8 048 438	8 076 431
Σύνολο Ατυχημάτων (Σωματικές Βλάβες)	13 717	12 231	12 072	11 752	11 565
Αριθμός Σωματικών Βλάβων/ 100 χιλ. οχήματα	170	152	150	146	143
Αριθμός Θανατηφόρων/ 100 χιλ. οχήματα	14	12	11	10	10

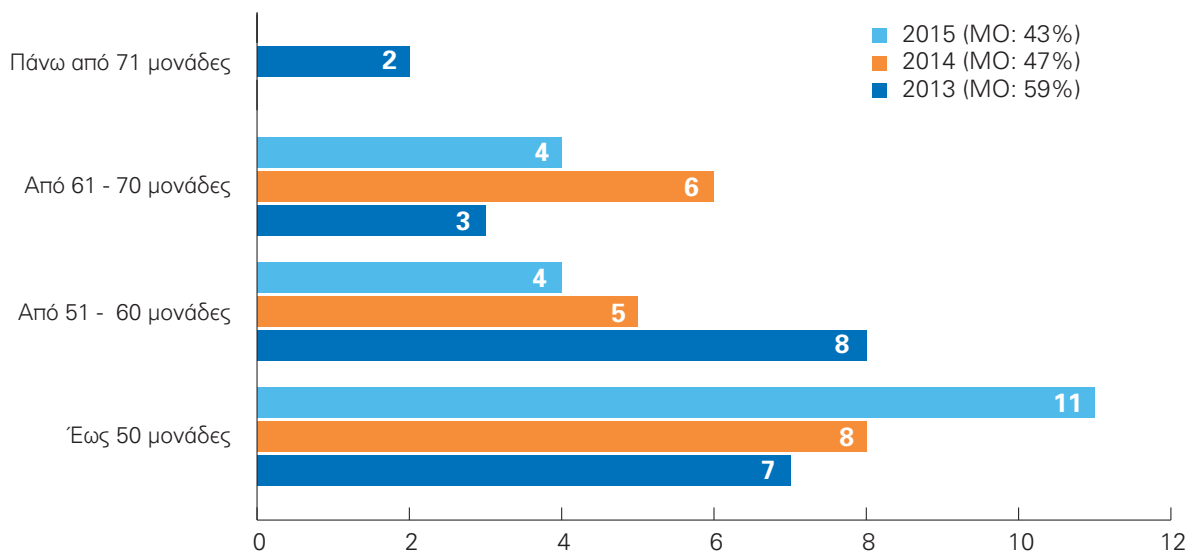
* Πηγή: Ελληνική Στατιστική Αρχή

Με τον αριθμό των οχημάτων σε κυκλοφορία να παραμένει σχετικά σταθερός και τα ατυχήματα να σημειώνουν πτώση, παρατηρούμε βελτίωση στα στατιστικά στοιχεία για την

συχνότητα των ατυχημάτων. Τα θανατηφόρα φαίνεται να σταθεροποιούνται στα επίπεδα των 10 περιπτώσεων ανά 100 χιλιάδες οχήματα.

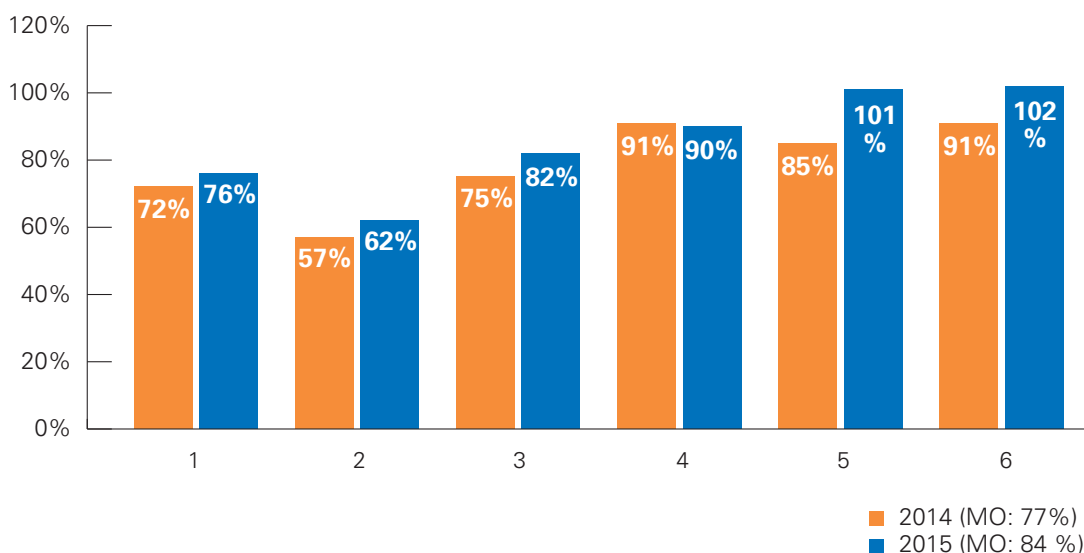
Δείκτες Ζημιών Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου

(Δεδουλευμένες αποζημιώσεις/Δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα)

Δείκτης Ζημιών Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτων τρέχοντος έτους

(Δηλωθήσες αποζημιώσεις έτους/Δεδουλευμένα ασφάλιστρα χωρίς δικαίωμα)

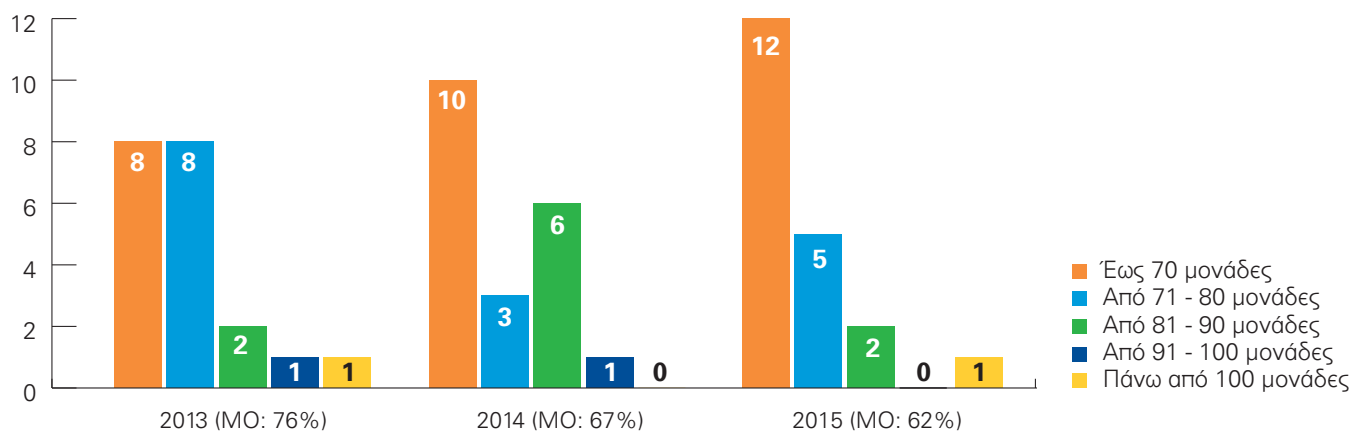
Παρατηρώντας κανείς το δείκτη ζημιών στην αστική ευθύνη, λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των εκκρεμών αποζημιώσεων (όλα τα έτη), αντιλαμβάνεται τη σημαντική κερδοφορία του κλάδου που συμβάλλει στη συνολική κερδοφορία των επιχειρήσεων.

Ωστόσο, η κερδοφορία αυτή φαίνεται να προέρχεται αποκλειστικά από την απελευθέρωση αποθεμάτων προηγούμενων χρήσεων λόγω θετικής εξέλιξης των αποζημιώσεων. Το συμπέρασμα αυτό φαίνεται ξεκάθαρα αν λάβουμε υπόψη το κόστος των

αποζημιώσεων μόνο της χρήσης που αφορά τα ασφάλιστρα όπου προκύπτει σημαντική αύξηση του κόστους από το 43% στο 68% (84% χωρίς δικαίωμα). Αν προστεθεί και ένα ποσοστό περίπου 35% με 40% για προμήθειες και γενικά έξοδα το αποτέλεσμα είναι πιθανότατα ζημιολόγο (ανάλογα με τα ποσοστά δικαιώματος και εμμέσων εξόδων). Η αντίθετη αυτή εικόνα προέρχεται από την ανάλυση της εξέλιξης των αποζημιώσεων σε έξι περιπτώσεις όπου βρέθηκαν οι σχετικές δημοσιευμένες αναλύσεις.

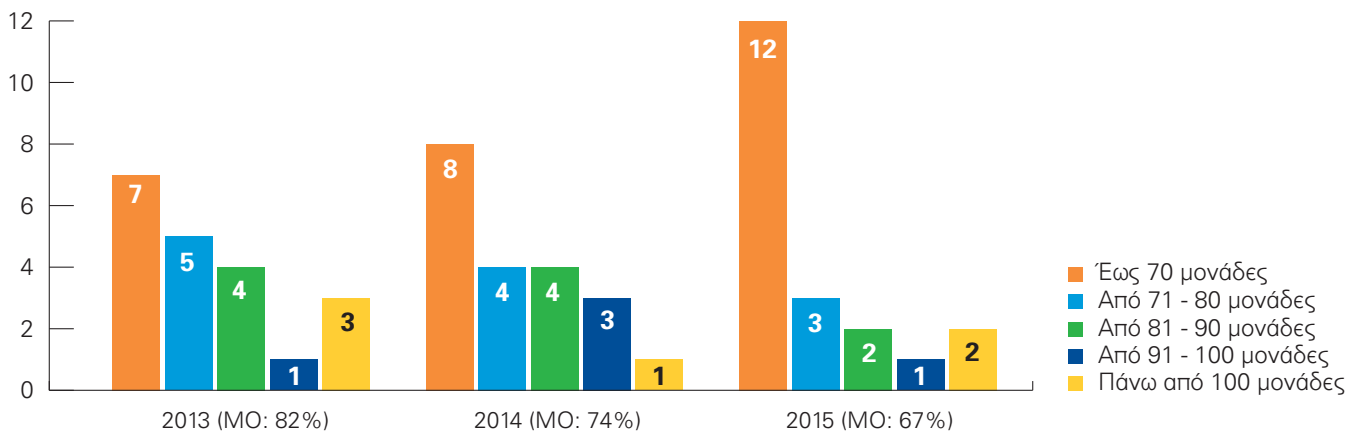
Συνολικός (μικτός) Δείκτης Ζημιών - Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου

(Δεδουλευμένες αποζημιώσεις και προμήθειες/Δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα)

Καθαρός Συνολικός Δείκτης Ζημιών - Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου

(Καθαρές δεδουλευμένες αποζημιώσεις και προμήθειες/
Καθαρά δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα)

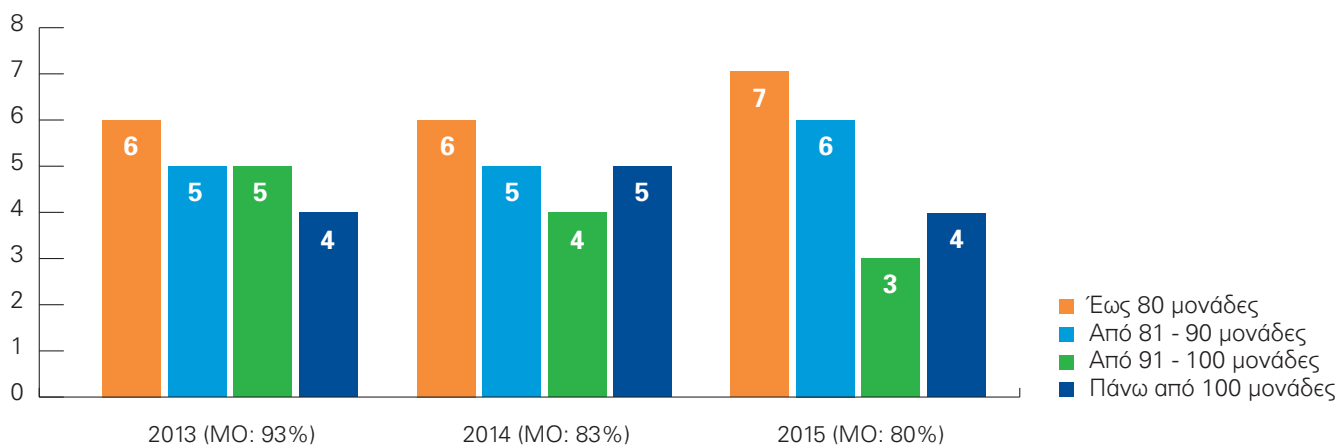
Λοιποί κλάδοι Γενικών Ασφαλίσεων

Δείκτης Ζημιών Μικτός - Λοιποί Κλάδοι Γενικών Ασφαλίσεων

(Δεδουλευμένες αποζημιώσεις και προμήθειες/
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα)

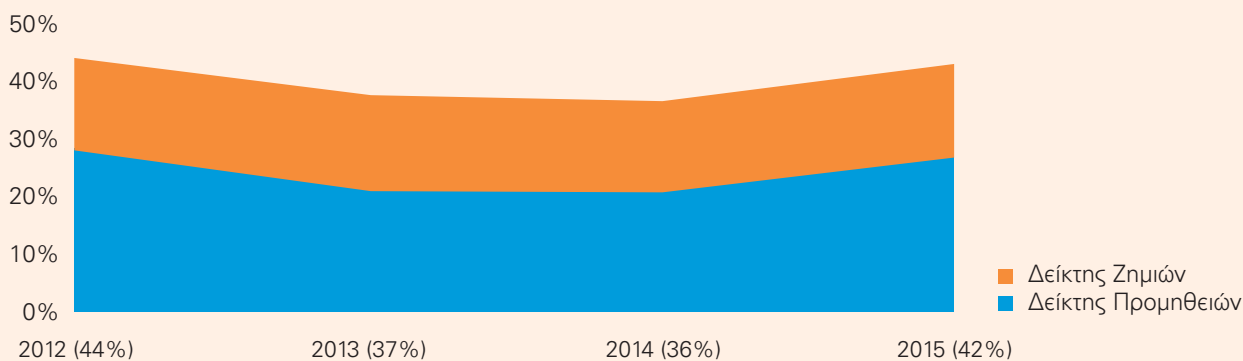
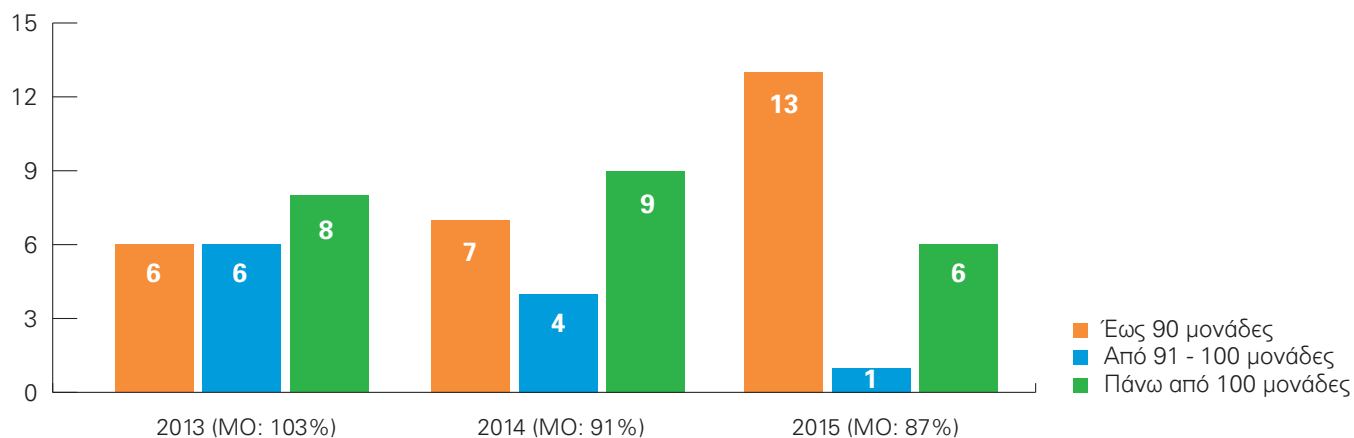
Ολικός Δείκτης (μικτός) Ζημιών ή Εξόδων - Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου

(Δεδουλευμένες αποζημιώσεις, προμήθειες και γενικά έξοδα/
Δεδουλευμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα)

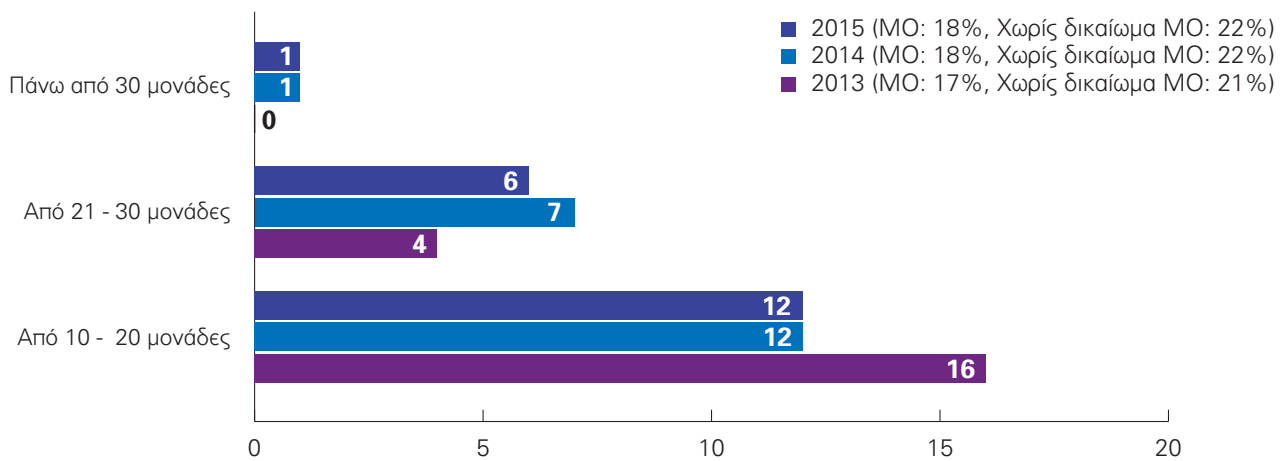
Καθαρός Ολικός Δείκτης Ζημιών ή Εξόδων - Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου

(Δεδουλευμένες καθαρές αποζημιώσεις, προμήθειες και γενικά έξοδα/
Δεδουλευμένα καθαρά ασφάλιστρα και δικαιώματα)

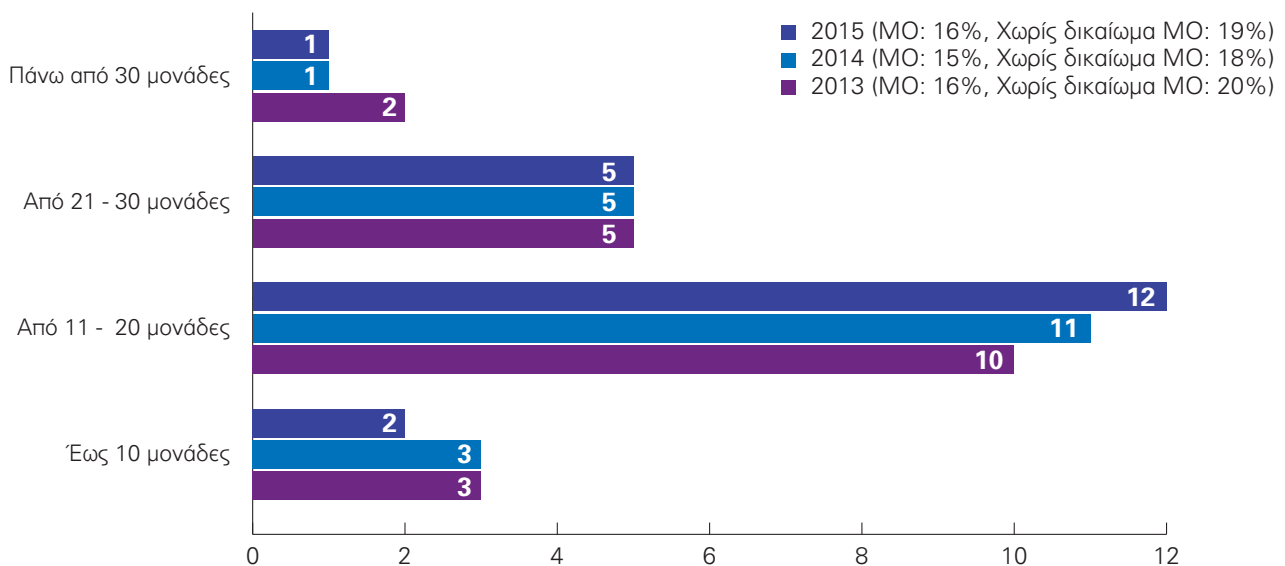
Εξοδα Πρόσκτησης & Γενικά Έξοδα

Δείκτης Δεδουλευμένων Προμηθειών και λοιπών Εξόδων Πρόσκτησης - Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου

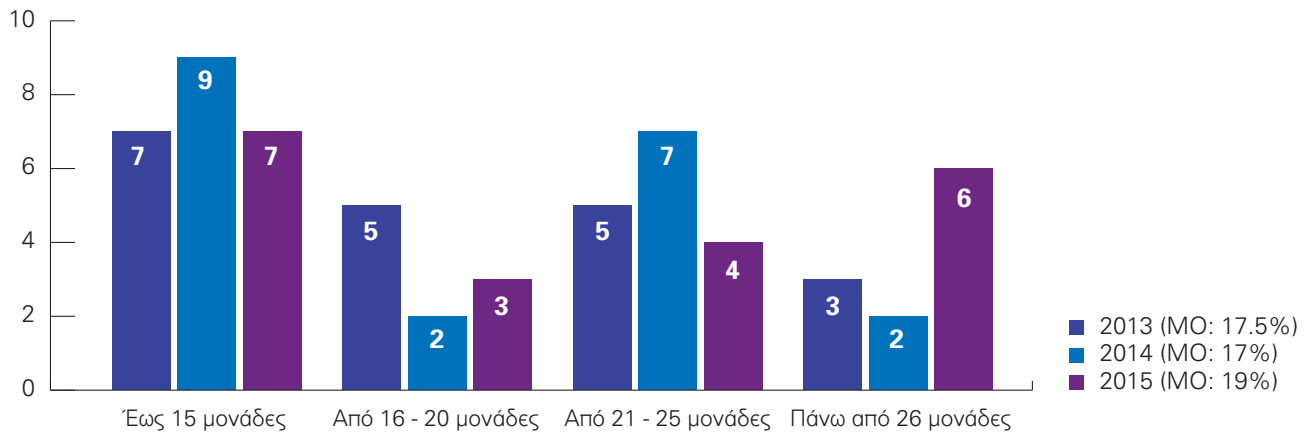
Χωρίς ουσιαστική μεταβολή στα έξοδα πρόσκτησης, επομένως οι παραγωγοί ασφαλειών βλέπουν τα εισοδήματά τους να μειώνονται λόγω πτώσης της παραγωγής.

Δείκτης Δεδουλευμένων Προμηθειών και λοιπών Εξόδων Πρόσκτησης - Λοιποί κλάδοι Γενικών Ασφαλίσεων

Δείκτης Έμμεσων Εξόδων - Σύνολο κλάδων

(Έμμεσα έξοδα/Εγγεγραμμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα)

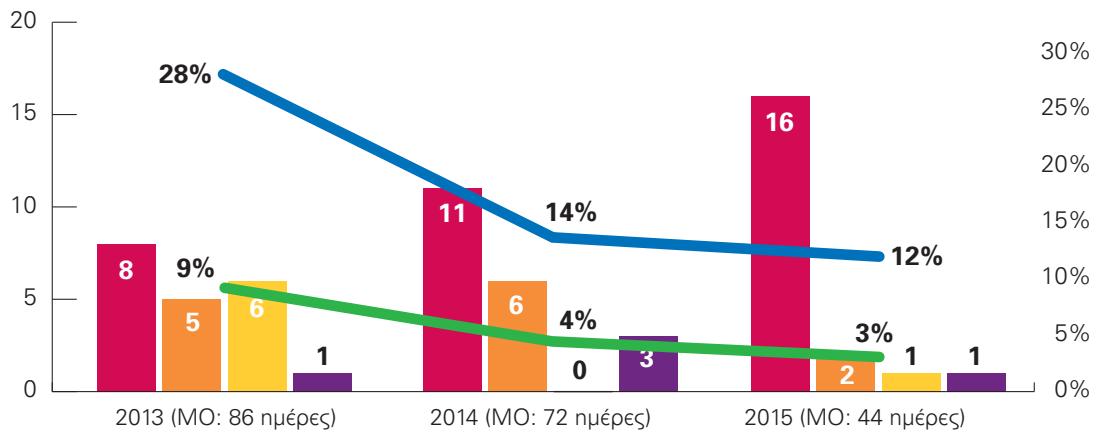

Η μείωση της παραγωγής έχει ως αποτέλεσμα την αρνητική εικόνα του δείκτη έμμεσου κόστους δεδομένης της σταθεροποίησης ή μικρότερης πτώσης των αμοιβών προσωπικού και τρίτων.

IV Αποδοτικότητα και Δραστηριότητα

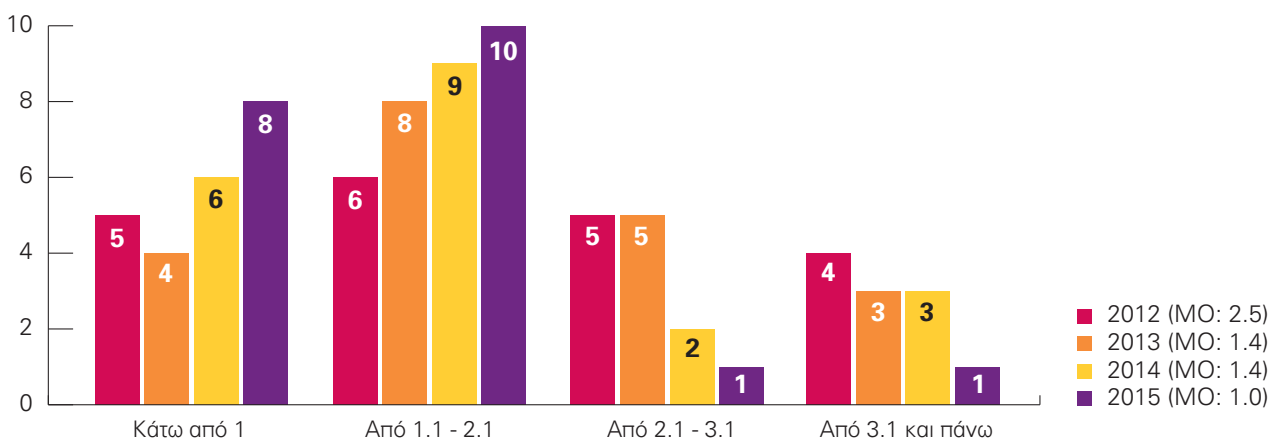
Μέση Εισπραξιμότητα - Σύνολο Κλάδων Ζωής και Γενικών

- Έως 60 ημέρες
- Από 61 - 90 ημέρες
- Από 91 - 120 ημέρες
- Πάνω από 120 ημέρες
- Ύψος απαιτήσεων/Παραγωγή
- Ύψος απαιτήσεων/Ενεργητικό

Σημαντική βελτίωση στην εισπραξιμότητα των απαιτήσεων ως συνέπεια της εφαρμογής του Ν. 4261/2014 για την προείσπραξη των ασφαλιστρών στον κλάδο αυτοκινήτων. Περαιτέρω, αλλά μικρότερη σε βαθμό βελτίωση αναμένεται το 2016.

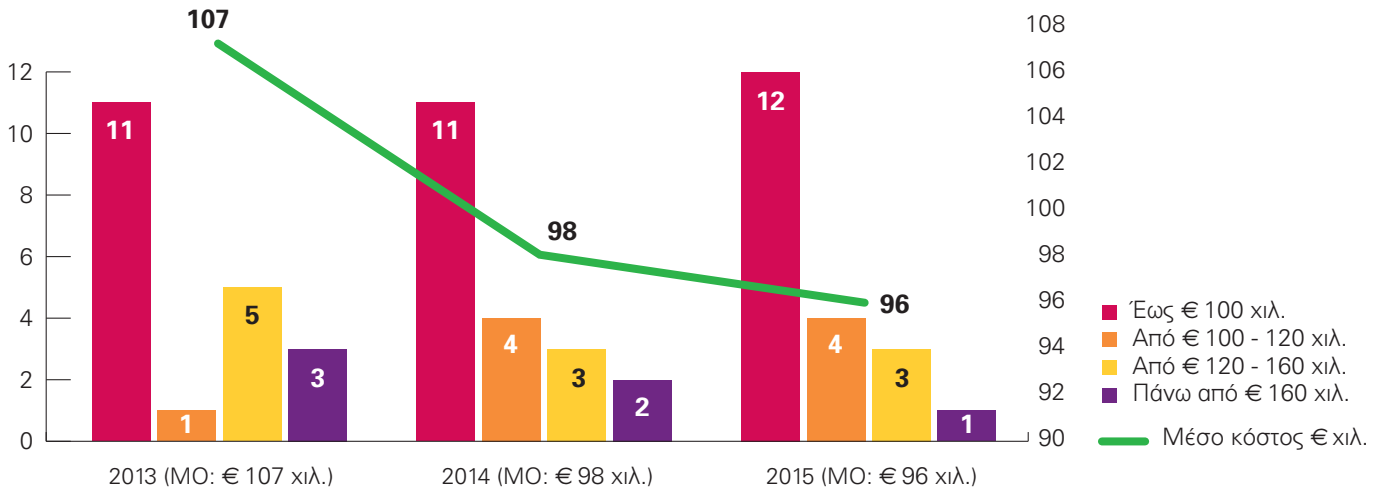
Δείκτης καθαρών εγγεγραμμένων ασφαλιστρών προς πλεόνασμα ασφαλισμένου

Η βελτίωση των ιδίων κεφαλαίων και επομένως η αύξηση των ελεύθερων περιουσιακών στοιχείων με ταυτόχρονη μείωση της παραγωγής επέφερε τη σημαντική μείωση του δείκτη στα επίπεδα του 1 προς 1. Οι εταιρείες φαίνεται πλέον να εγγράφουν νέα παραγωγή ανάλογα με την ύπαρξη απαιτούμενων κεφαλαίων που είναι και το ζητούμενο.

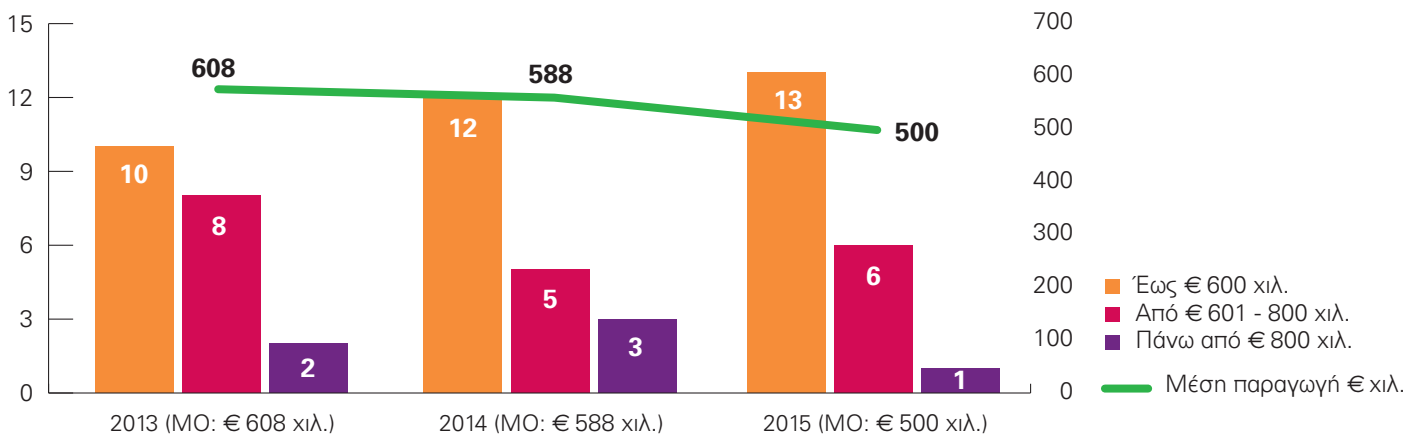
Στατιστικά στοιχεία με βάση των αριθμό εργαζομένων

Γενικές δαπάνες ανά υπάλληλο

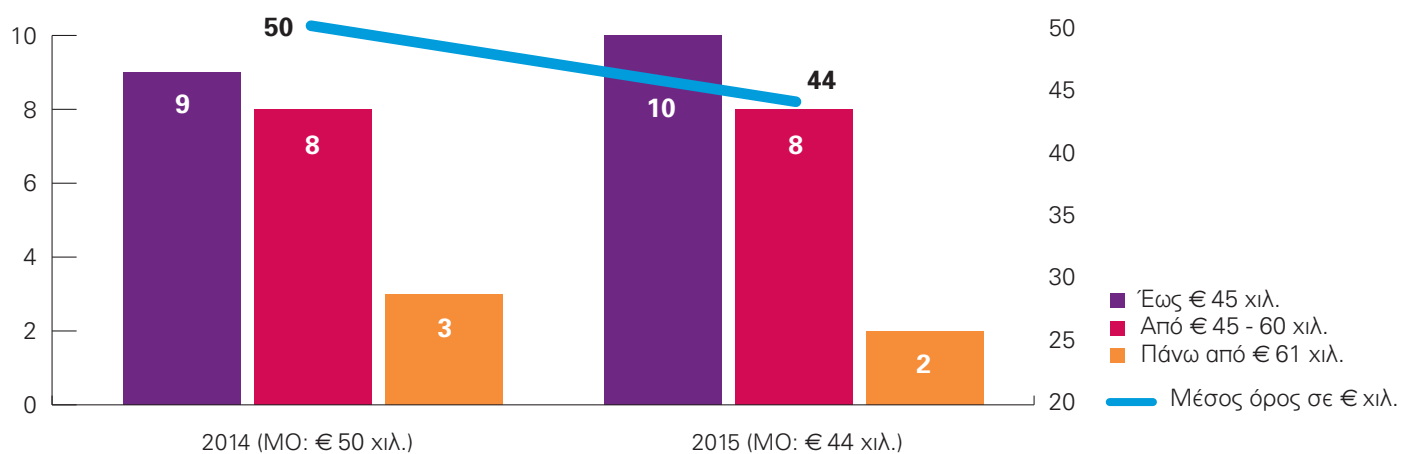
Δε σημειώθηκαν σημαντικές μεταβολές στον αριθμό του προσωπικού και το ύψος των γενικών δαπανών το 2015 σε σχέση με την προηγούμενη χρήση παρά και τη μείωση της παραγωγής που συνέβαλε στην πτώση της αποδοτικότητας των επιχειρήσεων.

Παραγωγή ασφαλίσεων ανά υπάλληλο

Η συνεχιζόμενη μείωση της παραγωγής οδήγησε το δείκτη παραγωγής ασφαλίσεων ανά υπάλληλο σε σημαντικά χαμηλότερα επίπεδα, που συνδέεται με μεγαλύτερο κόστος διαχείρισης. Η αναβάθμιση των πληροφοριακών συστημάτων και η αυτοματοποίηση και βελτιστοποίηση των διαδικασιών μετά και την εισαγωγή του Solvency II και της καλύτερης διαχείρισης των εισπράξεων κρίνονται ως απαραίτητα βήματα για βελτίωση της αποδοτικότητας της εταιρείας.

Συνολικό κόστος μισθοδοσίας ανά υπάλληλο

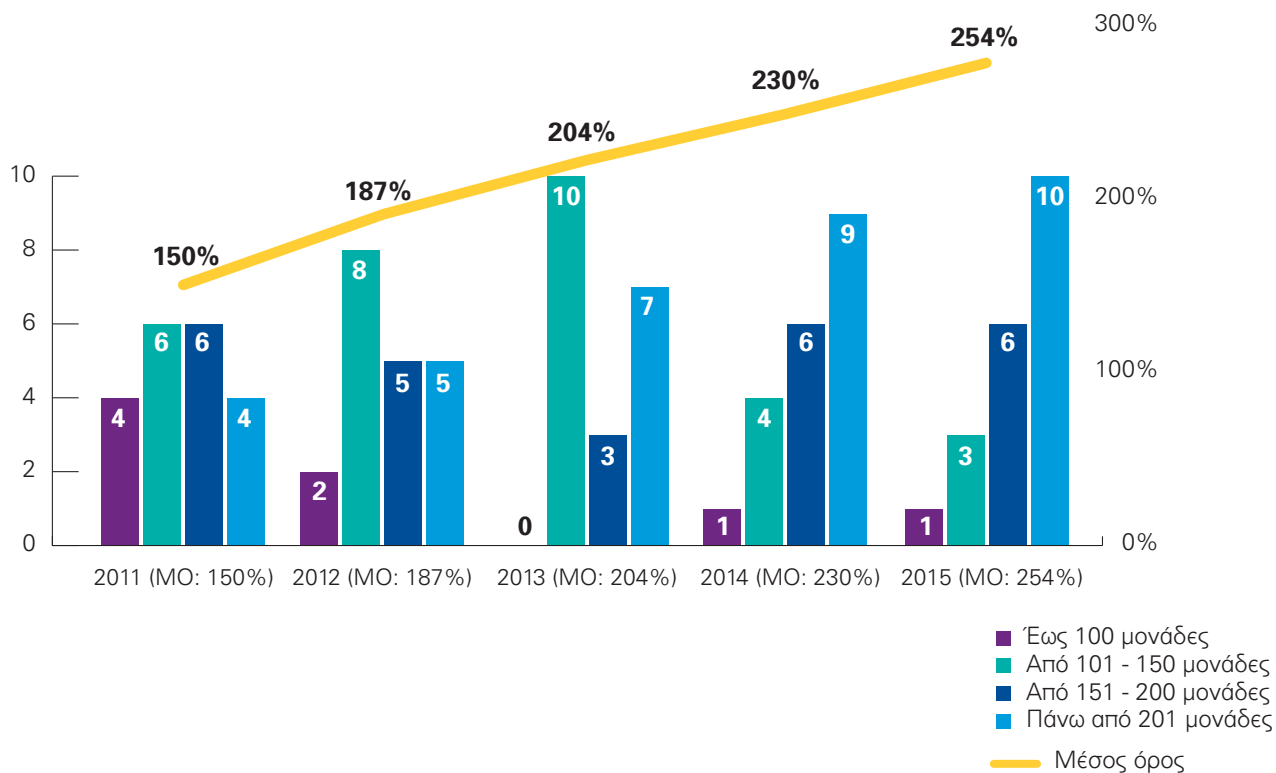

Ο δείκτης του κόστους μισθοδοσίας ανά υπάλληλο αφορά το συνολικό κόστος που περιλαμβάνει το σύνολο των τακτικών και έκτακτων αποδοχών, εισφορών, παροχών μετά τη συνταξιοδότηση και των παροχών σε είδος. Παρατηρούμε πτώση κατά περίπου 10% που φαίνεται να προκύπτει από τη μείωση των έκτακτων αποδοχών και τη μείωση των παροχών μετά τη συνταξιοδότηση λόγω κυρίως προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου κατά τις προηγούμενες χρήσεις.

Αποθεματοποίηση

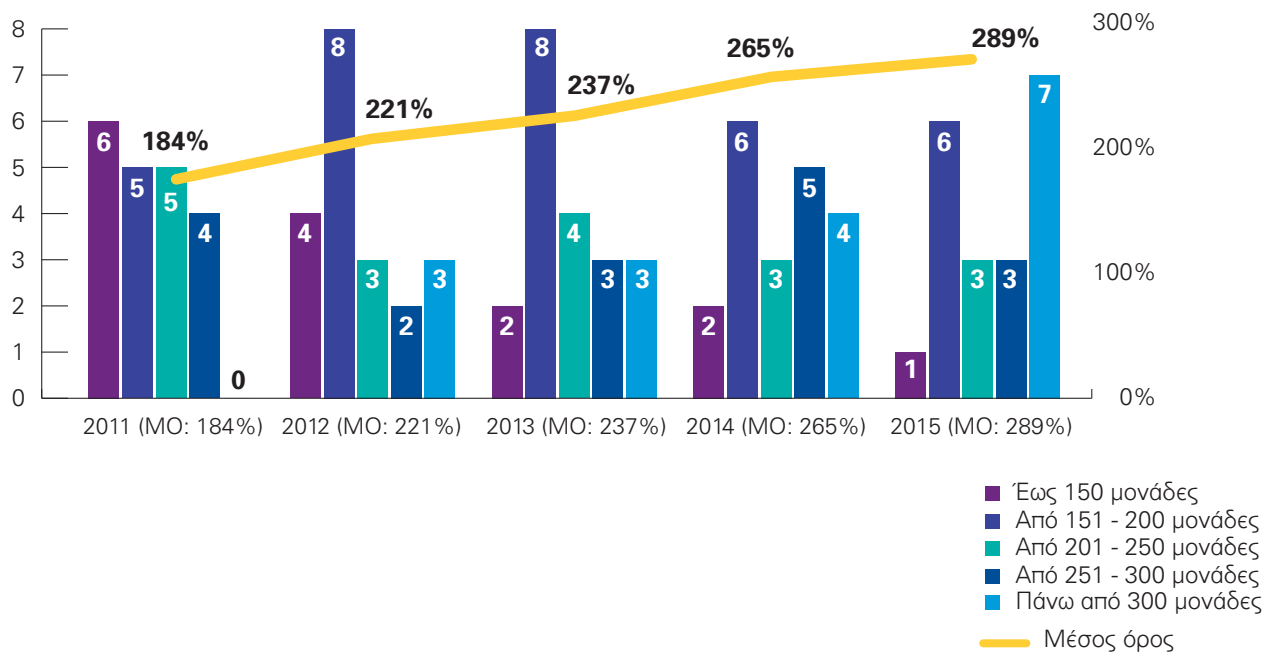
(Απλός) Δείκτης Αποθεματοποίησης Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου

(Προβλέψεις εκκρεμών αποζημιώσεων/Εγγεγραμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα)

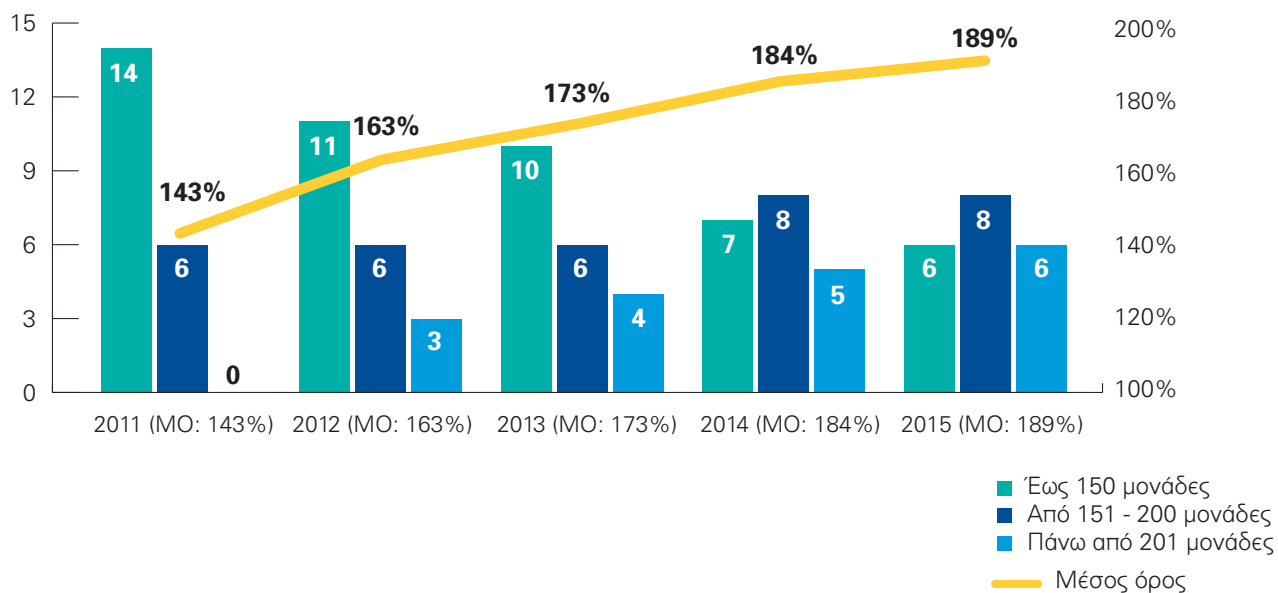

Συνολικός Δείκτης Αποθεματοποίησης Αστικής Ευθύνης Αυτοκινήτου

(Σύνολο ασφαλιστικών προβλέψεων/Εγγεγραμένα ασφάλιστρα και δικαιώματα)

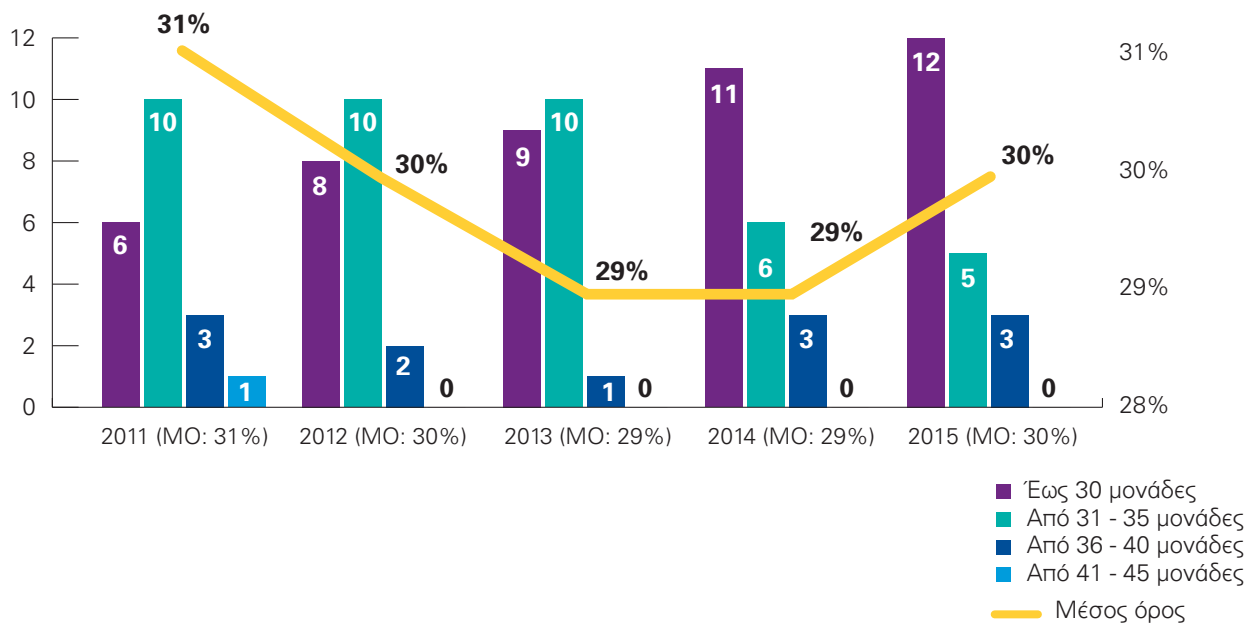

Συνολικός Δείκτης Αποθεματοποίησης - Σύνολο Ζημιών

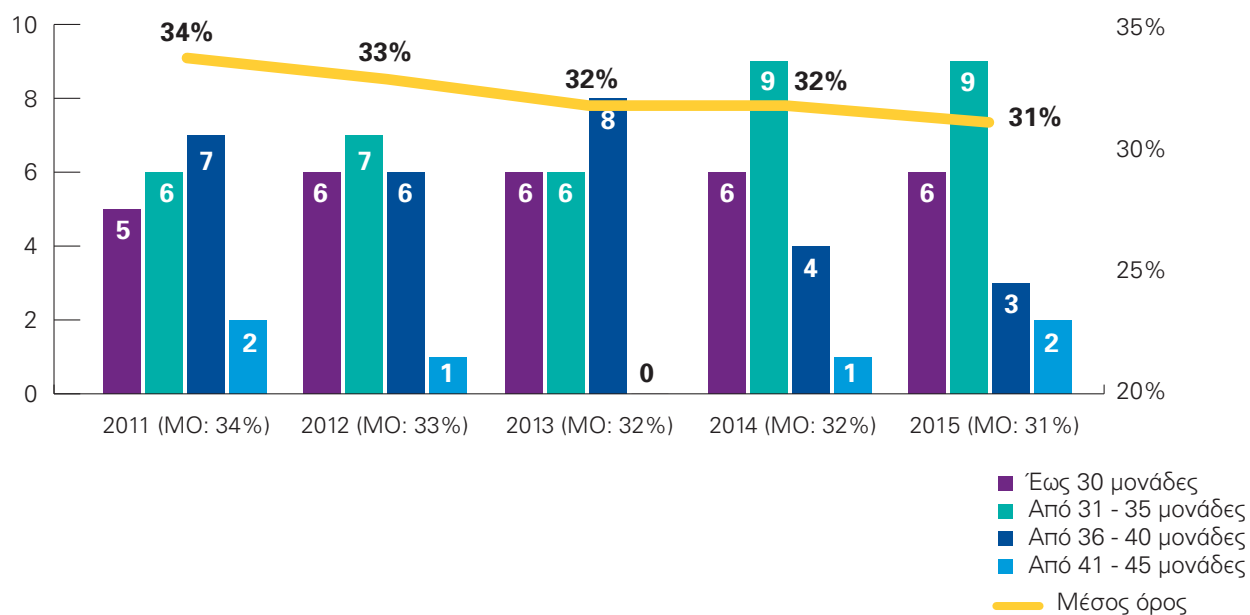

Η ενδυνάμωση του ύψους των αποθεμάτων ως ποσοστό σε σχέση με το επίπεδο της παραγωγής συνεχίστηκε για μία ακόμη χρονιά και το 2015. Σε αυτό φυσικά συνέβαλε η σημαντική μείωση της παραγωγής και ιδιαίτερα στον κλάδο αστικής ευθύνης αυτοκινήτου κατά 14%, διότι το ύψος των εκκρεμών αποζημιώσεων μειώθηκε κατά 4% σε σχέση με το 2014.

Δείκτης μη δεδουλευμένων ασφαλιστρών - Αστική Ευθύνη Αυτοκινήτου

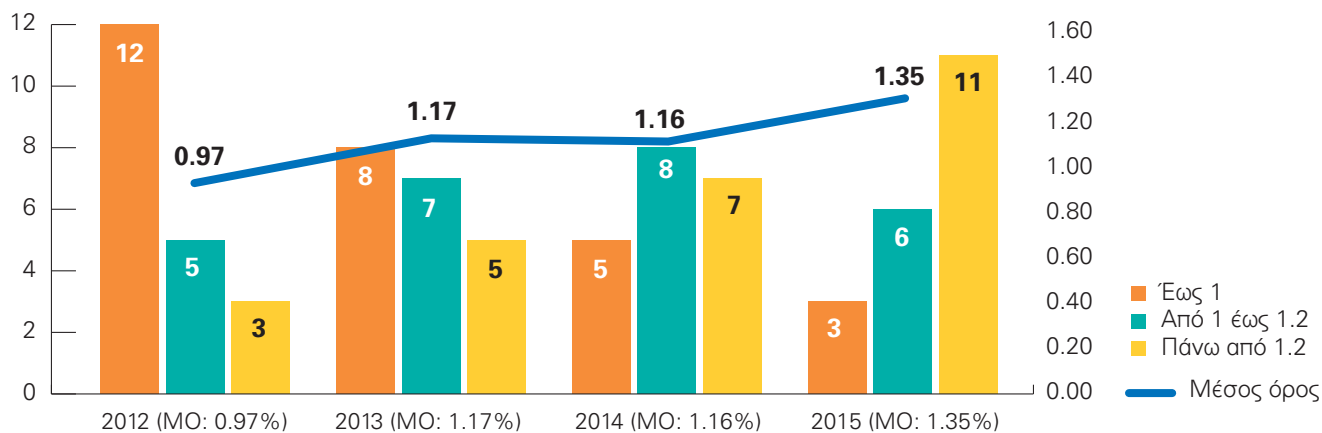
Δείκτης μη δεδουλευμένων εσόδων - Σύνολο Ζημιών

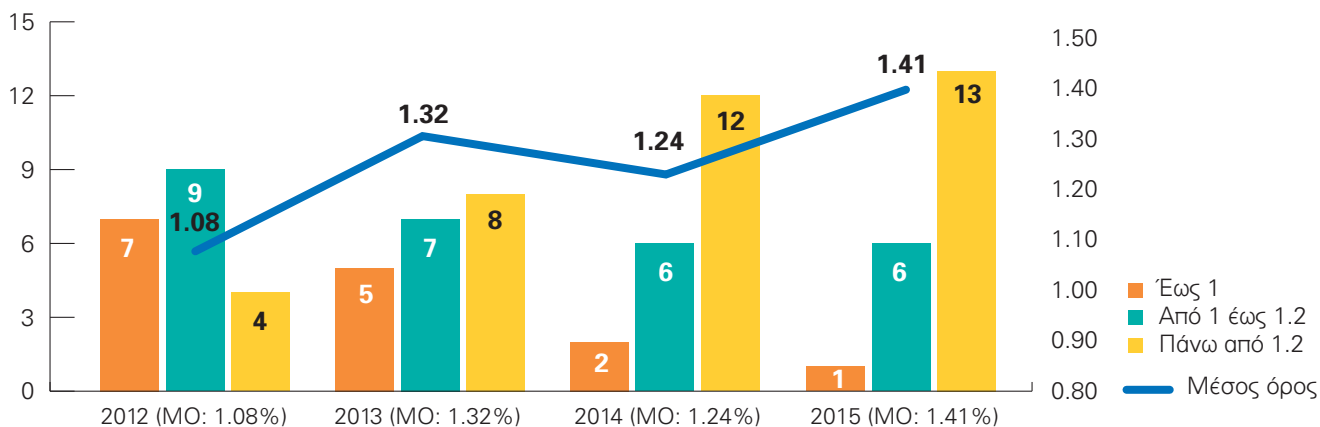
Δεν παρατηρούνται αξιοσημείωτες μεταβολές σε σχέση με την προηγούμενη χρήση όσον αφορά τη μέση διάρκεια των συμβολαίων, που αποτελούνται κυρίως από ετήσια και εξαμηνιαία συμβόλαια με ελαφρώς μεγαλύτερη βαρύτητα στα ετήσια.

VI Ρευστότητα

Δείκτης Άμεσης Κάλυψης Υποχρεώσεων

Δείκτης Κάλυψης Υποχρεώσεων

Οι δείκτες περιλαμβάνουν τα χρηματοοικονομικά μέσα (χρεόγραφα, τραπεζικές καταθέσεις και απαιτήσεις) που χρησιμοποιούνται κυρίως για την κάλυψη των ασφαλιστικών υποχρεώσεων, ενώ από τον δείκτη της Άμεσης Κάλυψης Υποχρεώσεων έχει αφαιρεθεί το υπόλοιπο των απαιτήσεων. Η βελτίωση της ρευστότητας είναι περισσότερο από εμφανής μετά και τη μείωση του ύψους των απαιτήσεων.

Συμπεράσματα

Τα κυριότερα σημεία της έρευνας για το 2015 συνοψίζονται στα εξής:

- **Σημαντική και συνεχής η πτώση της παραγωγής** και ιδιαίτερα στον κλάδο αυτοκινήτου. Οι περιορισμοί στην κίνηση κεφαλαίων εντός του 2015 ανέκοψε την ανοδική πορεία των κλάδων ζωής που συνδέονται με επενδύσεις με αποτέλεσμα την αρνητική πορεία στο σύνολο της παραγωγής. Ωστόσο σύμφωνα με νεότερα στοιχεία από την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών για το τρίτο τρίμηνο 2016, η αρνητική τάση φαίνεται να αντιστρέφεται και ίσως να περιμένουμε σταθεροποίηση του ύψους της παραγωγής για το 2016 στα επίπεδα του 2015.
- Η **κερδοφορία** των επιχειρήσεων συνεχίστηκε σε ιδιαίτερα ικανοποιητικά επίπεδα αυξάνοντας τη μέση κεφαλαιοποίηση στα €100 εκατ. Ο κλάδος του αυτοκινήτου για μια ακόμη φορά κρατάει τα σκήπτρα με τα κέρδη ωστόσο να προέρχονται κυρίως από την απελευθέρωση αποθεμάτων προηγούμενων χρήσεων και όχι από νέα παραγωγή.
- Τα **τροχαία ατυχήματα** συνεχίζουν για μία ακόμη χρονιά πτωτική πορεία, εντούτοις με μικρότερους ρυθμούς, διατηρώντας το δείκτη συχνότητας ατυχημάτων σε χαμηλά επίπεδα. Ο αριθμός των θανατηφόρων ατυχημάτων ανά 100 χιλιάδες οχήματα παρέμεινε σταθερός στα 10 περιστατικά.
- Ο **δείκτης ζημιών στο αυτοκίνητο** δείχνει σημάδια σταθεροποίησης σε ιστορικά χαμηλά επίπεδα. Εντούτοις λαμβάνοντας υπόψη την αύξηση του κόστους αποζημιώσεων για το 2015 αλλά και τη σταδιακή μείωση των περιθωρίων ασφαλείας αποθεμάτων προηγούμενων ετών καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι η εικόνα φαίνεται να αλλάζει το 2016 με το 2017 να εκτιμούμε την αντιστροφή της. Χαρακτηριστικά αναφέρουμε, μελετώντας την εξέλιξη των αποζημιώσεων μόνο για το 2015 (όπου κατέστη δυνατή η ανάλυση) ότι προκύπτει δείκτης αποζημιώσεων προς ασφάλιστρα στο επίπεδο του 85% με αύξηση σχεδόν σε όλες τις παρατηρήσεις σε σχέση με το 2014. Το επίπεδο αυτό δεν αφήνει περιθώρια για κερδοφόρα αποτελέσματα ενώ σε πολλές περιπτώσεις, ανάλογα την οργάνωση της εταιρείας, κρύβει μελλοντικές ζημιές.
- Η νέα νομοθεσία για την προείσπραξη των ασφαλιστρών στο αυτοκίνητο βελτίωσε ακόμη περισσότερο τη **μέση εισπραξιμότητα** σε επίπεδα κάτω του ενάμιση μήνα. Ο πιστωτικός κίνδυνος από τη διαχείριση των απαιτήσεων στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις φαίνεται να έχει περιοριστεί, σε αντίθεση με τον τραπεζικό τομέα που παραμένει ακόμη σε υψηλά επίπεδα.
- Το **νέο πλαίσιο φερεγγυότητας** που συνδέει άμεσα την ανάληψη νέων κινδύνων με την επάρκεια και διατήρηση υψηλών εποπτικών κεφαλαίων, οδηγεί τις εταιρείες σε σταθερά και ασφαλή μονοπάτια ως προς τις πολιτικές για νέα παραγωγή, την αποφυγή εγγυήσεων, και σύνθετων προϊόντων που συνήθως επιφέρουν υψηλές κεφαλαιακές απαιτήσεις. Η εφαρμογή του νέου πλαισίου γίνεται εμφανής από το δείκτη καθαρών εγγεγραμμένων ασφαλιστρών προς καθάρo ενεργητικό, ο οποίος έχει περιοριστεί στο 1:1 από σχεδόν 3:1 τα προηγούμενα έτη, γεγονός που συνέβαλε στην κατάρρευση μέρους των ασφαλιστικών επιχειρήσεων.
- Υψηλό ενδιαφέρον παρουσιάζει, όπως και κάθε χρόνο, το **ύψος των διοικητικών εξόδων** που παραμένει περίπου στα επίπεδα των €100 χιλιάδων ανά υπάλληλο, ενώ η **μέση παραγωγή ασφαλιστρών** έχει περιοριστεί στις €500 χιλιάδες ανά υπάλληλο λόγω κυρίως της πτώσης παραγωγής, γεγονός που ωστόσο δεν οδήγησε στον περιορισμό του αριθμού προσωπικού που παρέμεινε στα επίπεδα του προηγούμενου έτους.
- Πρόσθετο ενδιαφέρον έχει ο **νέος δείκτης** του συνολικού **κόστους μισθοδοσίας ανά υπάλληλο** που ανέρχεται στις €44 χιλιάδες με πτώση κατά 10% σε σχέση με την προηγούμενη χρήση, που φαίνεται να προκύπτει κυρίως από τη μείωση των έκτακτων αποδοχών και τη μείωση των παροχών μετά τη συνταξιοδότηση λόγω των προγραμμάτων εθελουσίας εξόδου κατά τις προηγούμενες χρήσεις.
- Ο **δείκτης αποθεματοποίησης** στο αυτοκίνητο παραμένει σε ικανοποιητικά επίπεδα αποδεικνύοντας ότι οι εταιρείες συνεχίζουν να αποθεματοποιούν με βάση την προηγούμενη εμπειρία περιλαμβάνοντας ένα περιθώριο ασφαλείας. Προκύπτει επίσης ότι οι εταιρείες αποθεματοποιούν για σκοπούς πλαισίου κατάρτισης τακτικών οικονομικών καταστάσεων διαφορετικά από τη βέλτιστη εκτίμηση που απαιτεί το νέο εποπτικό πλαίσιο. Τα δύο αυτά πλαίσια αναμένεται να έρθουν σε σύγκλιση με την εφαρμογή του νέου λογιστικού προτύπου για τα ασφαλιστήρια συμβόλαια που αναμένεται στα επόμενα έτη.
- Στον τομέα της **ρευστότητας** παρατηρούμε συνεχή βελτίωση με τις εταιρείες σε αδυναμία άμεσης κάλυψης υποχρεώσεων να αποτελούν πλέον ισχνή μειοψηφία σε αντίθεση με την εικόνα που γνωρίζαμε τα προηγούμενα έτη.

Τάσεις και εξελίξεις στην ασφαλιστική αγορά

Η KPMG βλέπει τέσσερις κύριες προκλήσεις για τον κλάδο ασφάλισης για το 2017.

Τεχνολογία

Οι ασφαλιστές επιδιώκουν να μεταπηδήσουν σε τεχνολογικές πλατφόρμες που επιτρέπουν την ανάπτυξη και τη μείωση του κόστους. Η βασική επιδίωξη είναι μια ισχυρή αρχιτεκτονική δεδομένων που υποστηρίζει λειτουργίες ανάλυσης δεδομένων (data analytics) διευρύνοντας τις επιχειρήσεις να βελτιώσουν την ανάπτυξη των προϊόντων, τις πωλήσεις και την εξυπηρέτηση πελατών.

Αλλαγή επιχειρηματικού μοντέλου

Το παραδοσιακό ασφαλιστικό επιχειρηματικό μοντέλο έχει διαταραχθεί λόγω νέων καινοτόμων νεοεισερχόμενων παιχτών στην αγορά, που μεταβάλλει τις προτιμήσεις των πελατών, και προκαλεί το μακροοικονομικό περιβάλλον.

Βασικές προκλήσεις για το 2017

Διαχείριση κινδύνου και εποπτεία

Οι ασφαλιστές αντιμετωπίζουν συνθήκες προκλήσεις από τη διαχείριση των κινδύνων καθώς και από τη διαχείριση πληροφοριών και δεδομένων που εμποδίζουν τη λήψη και την εφαρμογή επιχειρηματικών ιδεών σε πραγματικό χρόνο.

Πελάτες & κανάλια διανομής

Οι μεταβαλλόμενες απαιτήσεις των πελατών για αλληλεπίδραση στις συναλλαγές δημιουργούν μια νέα γενιά ασφαλιστών που επιδιώκει να προσφέρει εξαιρετική εμπειρία του πελάτη και τη χρήση προσεγγίσεων που βασίζονται σε δεδομένα οι οποίες είναι πρωτοπόρες σε άλλους τομείς.

Σημαντική πληροφορία:

Η ανάλυση των αριθμοδεικτών που προκύπτουν από τις Οικονομικές Καταστάσεις δεν αποτελεί από μόνη της εργαλείο για την αξιολόγηση των επιχειρήσεων ή για τη λήψη αποφάσεων. Η KPMG δεν φέρει καμία ευθύνη για την ακρίβεια και ορθότητα των στοιχείων των πηγών πληροφόρησης και τη χρησιμοποίηση των δεικτών ή σχολιασμών πέραν της γενικής ανάλυσης της ασφαλιστικής αγοράς στο σύνολό της και όχι σε επιμέρους στοιχεία ή εταιρείες. Επισημαίνεται ότι ο σχολιασμός των αποτελεσμάτων της ανάλυσης σε καμία περίπτωση δεν αποτελεί υπαινιγμό για την αποδοτικότητα ή φερεγγυότητα των επιχειρήσεων στην ελληνική αγορά. Η ανωτέρω ανάλυση δεν αποτελεί βάση για επενδυτική επιλογή. Οι επενδυτές ή οι ασφαλιζόμενοι θα πρέπει να συμβουλευονται από επαγγελματίες του χώρου πριν από κάθε επιλογή τους.

Πηγές πληροφόρησης: Ανάλυση KPMG, Συνοπτικές Οικονομικές Καταστάσεις με βάση την Απόφαση Κ3-4814/2004, τακτικές επίσημες Οικονομικές Καταστάσεις, στοιχεία από εταιρικά και λοιπά web sites.

Λίγα λόγια για την KPMG

Η KPMG αποτελεί το παγκόσμιο δίκτυο ανεξάρτητων εταιρειών παροχής επαγγελματικών υπηρεσιών - μελών συνδεδεμένων με την KPMG International, ενός Ελβετικού Συνεταιρισμού. Οι εταιρείες - μέλη της KPMG παρέχουν ελεγκτικές, φορολογικές και συμβουλευτικές υπηρεσίες. Λειτουργεί σε 152 χώρες με προσωπικό περίπου 189 000 ατόμων παγκοσμίως. Η KPMG παρέχει τα τελευταία 45 χρόνια, ολοκληρωμένες ελεγκτικές, συμβουλευτικές, λογιστικές και φορολογικές υπηρεσίες σε ελληνικές και διεθνείς εταιρείες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα και στο εξωτερικό.

Ο ασφαλιστικός κλάδος αποτελεί έναν από τους κύριους κλάδους εξειδίκευσης και διαχείρισης γνώσης και εμπειρίας της KPMG διεθνώς. Συγκεκριμένα, ο Τομέας Παροχής Συμβουλευτικών Υπηρεσιών στον Ασφαλιστικό Κλάδο της KPMG για περισσότερα από 30 χρόνια παρέχει όλες τις επαγγελματικές υπηρεσίες σε ασφαλιστικές επιχειρήσεις, θεσμικούς φορείς και εποπτικές αρχές διεθνώς.

KPMG

ΑΘΗΝΑ

Στρατηγού Τόμπρα 3
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ: 210 6062100
Fax: 210 6062111

Μεσογείων 400B
153 42 Αγία Παρασκευή
Τηλ: 211 1815600

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ

N. Κουντουριώτου 2
546 25 Θεσσαλονίκη
Τηλ: 2310 550915
Fax: 2310 543670

e-mail: info@kpmg.gr

kpmg.com/gr